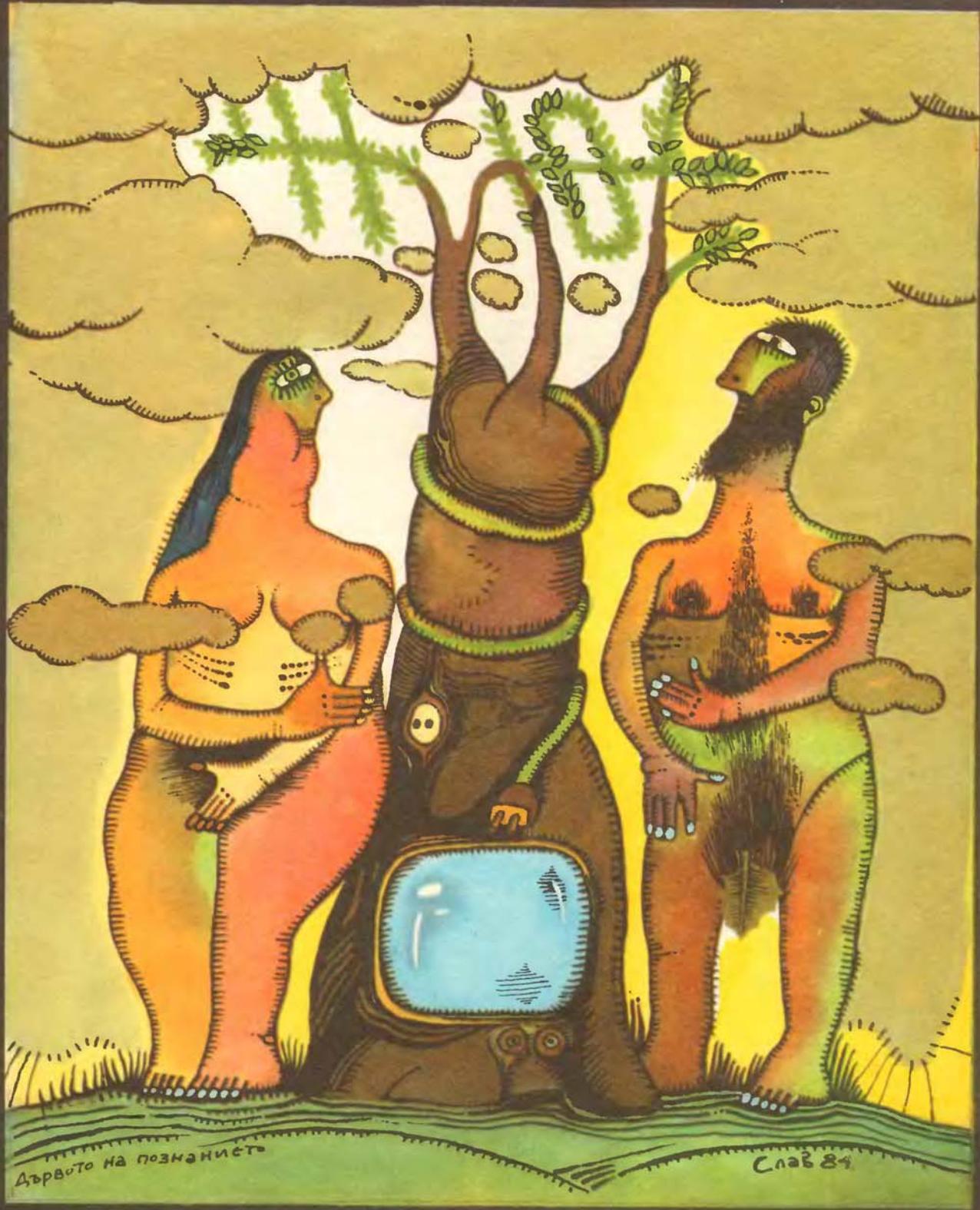

КАРИКАТУРА

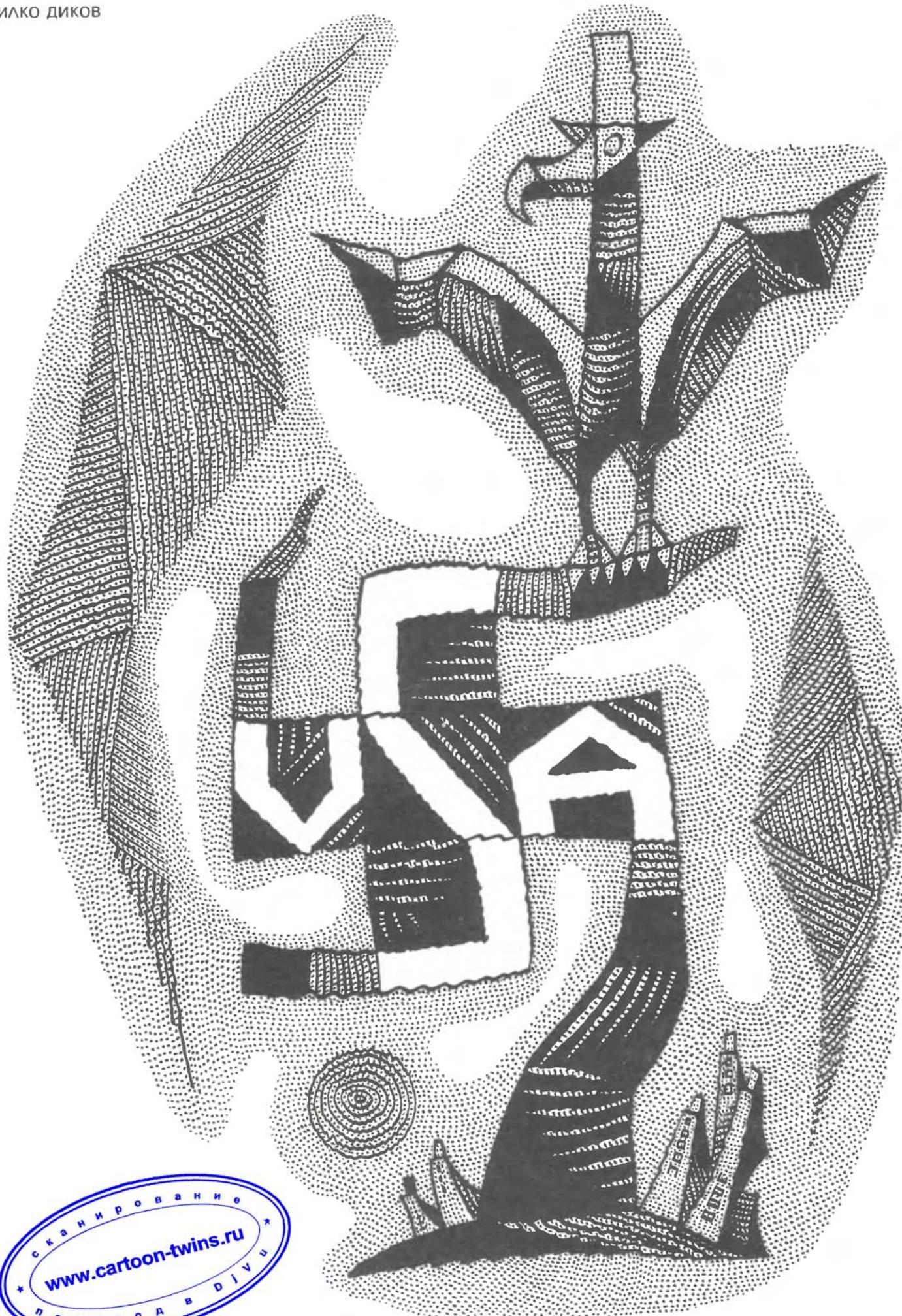
МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА ХУМОР И САТИРА 4'84

Дървото на познанието

Слав 84

ИЗДАНИЕ НА КОМИТЕТА ЗА КУЛТУРА И СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ

„На сухомо сърво“

Юри Черепанов ▲ „Трансмисия на натовската машина“

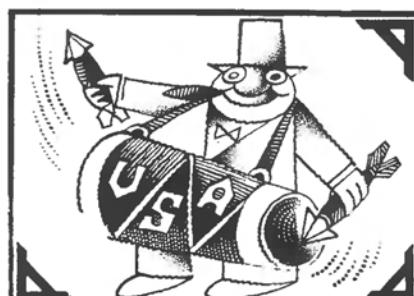
Изборната борба в САЩ вече започна. Въпреки тромавостта си слонът на Републиканска партия се оказа доста поврътлив и сформира Комитета „Рейгън-Буш 84“. Председател на този щаб, който има за цел да вкара в Белия дом влезлия вече там Рейгън, е генералният председател на Комитета на Републиканска партия П. Лъсполт. Излишно е да казваме, че това е един човек, на когото можем да имаме доверие, защото не е случаен човек от низините на САЩ, не е и прословутият среден американец, а направо авторитетен човек, тоест бизнесмен. Това е факт, документиран и финансиран, защото кампанията на Републиканска партия е субсидирана много добре, и това именно разсея и последните съмнения, че сегашният президент ще се кандидатира.

Рейгън отново иска да влезе в Белия дом, или по-точно — да не излезе оттам през следващите четири години. И точно тук трябва да разясним, че това не е едно просто желание на сегашния президент. Рейгъновата администрация е известна като „Изпълнителен комитет на финансова олигархия“. Така че именно „големият бизнес“ е влязъл в Белия дом и не иска да излезе. Зад шифрованото наименование на изборната борба „Рейгън-Буш“, можем да добавим, че са се споразумели двете груповки: „Тихоокеанска на Рейгън и Нюйоркска, представявана от Буш“. На власт сега са най-богатите хора. Именно те искат да останат стопани и през следващите години.

В САЩ излезе една книга — „Управ-

ЛЮБОМИР КЪНЧЕВ

ЦВЕТЯ И МУЗИКА ЗА МУЛТИМИЛИОНИ

Рисунка: Милко Диков

ляващата класа на Рейгън“ от Р. Броунстайн и Н. Истон. И точно там е казано: „Администрацията на Рейгън не скрива, че тя е правителство на богатите. Шестима от най-активните ѝ деятели, са мултимилионери“.

Трябва ли да бъде преизбран сегашният министър на финансите? Естествено неговото място е в кабинета на Рейгън. Милионите му са внушителни. Девиз му е: „Днес министър — утре банкер — днес банкер — утре министър“. В САЩ това не е девиз, а закон.

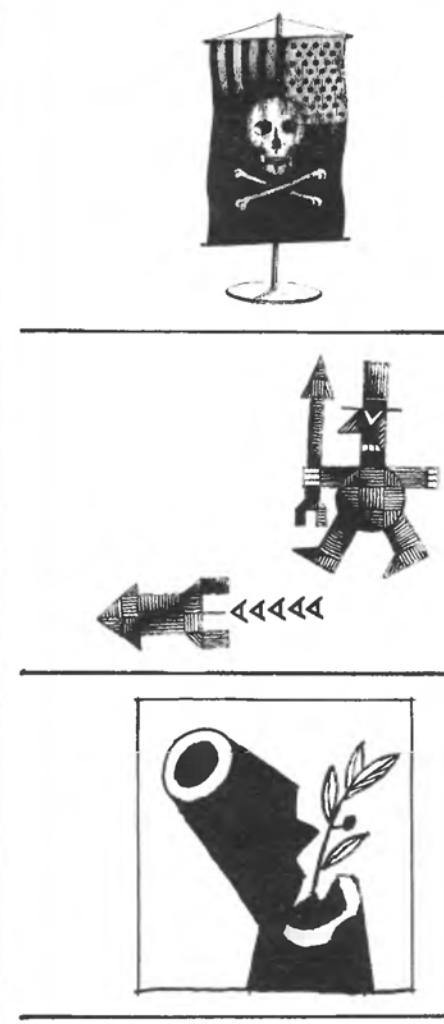
Тук всичко е пари, даже хуморът за сенаторите. За един от приближените на американския президент — сенатора

Франк Синатра, говорят: „Когато Франк е в града, тогава и парите са в града“. И понеже Синатра се включи в избирателната кампания на Рейгън, един журналист писа: „Синатра е в избирателната кампания, тогава и парите са в избирателната кампания“.

Милионите са визитната картичка на всеки американец, кандидат за Белия дом. Безпарицният е равнослен на плашило за американската демокрация. Съвсем не е случайно, че в избирателната кампания бяха повишени вноските за кандидатите. И съвсем правилно. Белият дом е защищен не само от ключове, брави и охрана, но и от милионите на Уол-стрит. Не трябва да се допуска беден човек в Белия дом. Тук съвсем не става въпрос за бедните от улицата, за дюкянджите и манифактурните. В Белия дом не трябва да се допускат бедни милионери, несигурни рентиери, акционери без акции във военнопромишлените монополи. Да не говорим за фермерите, за които също място в Белия дом.

В Белия дом има място за победителите в борсовите машинации, във финансовите сделки, за супермените на финансия капитал... Но се отнася до обикновените хора, до така наречените средни американци, те имат право на илюзията, че в САЩ всеки може да стане президент. Иначе всичко друго е нормално и се състои от чекове и от долари. Патриотично е да забогатяваш, антипатриотично е да се разоряваш.

Следователно цветята и музиката на Белия дом са за милионерите. И то не за какви да е, а за мултимилионерите...

ПОМИЯРСКА ИСТОРИЯ

Приближаваше полунощ, когато пуделът Рико чу шум в съседната стая. На години беше вече, но нямаше никакво основание да се оплаче от слуха си. Шумът се повтори и всички съмнения отпаднаха — в неговия дом се беше промъкнал крадец. Като внимаваше да не събуди булонката Шери, която можеше в истерията си да подпиши крадеца, Рико се измъкна от спалнята, взе своя любим „Колт“ и безпушно, но смело се насочи към работното място на престъпника.

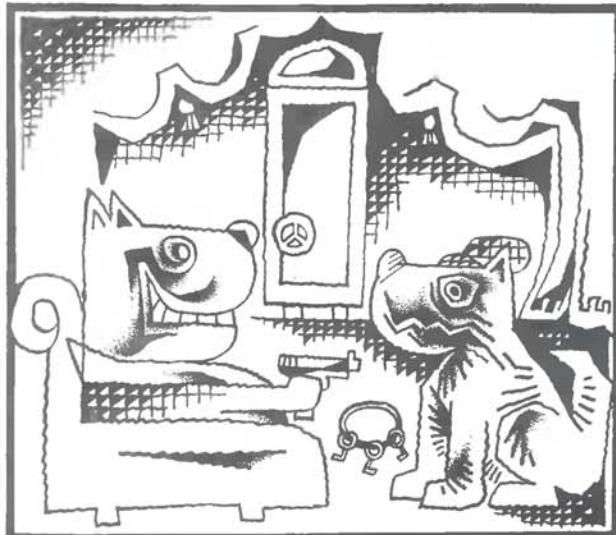
Макар и пудел, той се отличаваше с твърд и решителен характер, закален още от ранни години в улични, а по-късно в политически битки, с които доказа, че е достоен за сенатор.

— Хелоу, бой! — изляя колкото се може по-заплашително пуделът и насочи любимия си револвер към гангстера, който престана да пълни джобовете си с бижута и банкноти и влязла ръце.

— Хелоу, сенаторе — кратичко отговори той. — Извинете, че наруших съня Ви, но не допусках, че сте у дома си...

— А, не се беспокой, малкия — усмихна се зловещо пуделът. — За такава дреболия не си струва да се разговаря. Достатъчен е само един изстрел, но ми се иска преди това да ти задам няколко въпроса.

— Целият съм в слух и внимание, сър — работливо отговори непознатият и размаха опашка. Въпреки че беше

Рисунка: Милко Диков

сив и проскубан помияр, от очите му се изльчваше коварство и хитрост.

— Как успя да изключиш електронната система и сигналната инсталация? — запита сенаторът-пудел.

— С четка за зъби — отговори помиярът.

— А как успя да отвориш сейфа?

— С кламер, сър — все така скромно отговори престъпникът.

Пуделът Рико го погледна с уважение и сведе малко долуто на револвера.

— А не се ли страхуваше, че тази твоя лудория ще има печален финал?

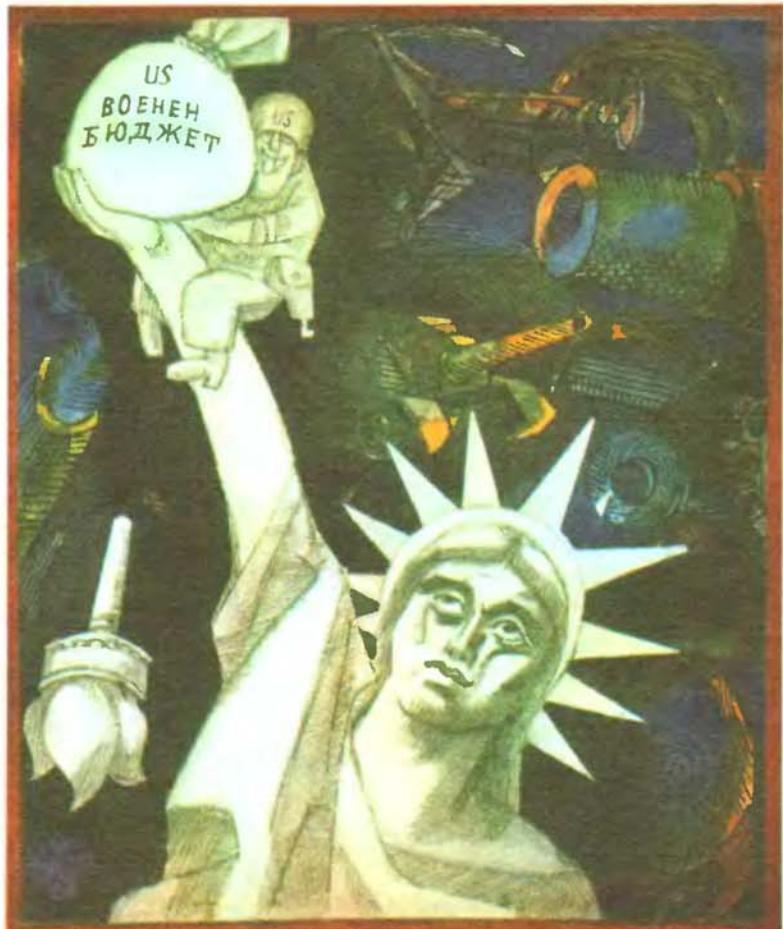
— Рискове на професията, сър... — печално и мъдро отговори престъпникът.

— И на каква сума разчиташе в замяна на риска?

Отговорът на помияра разсмя сенатора-пудел. Той прибра любимия си „Колт“ в джоба на пижамата и каза с нескривана симпатия:

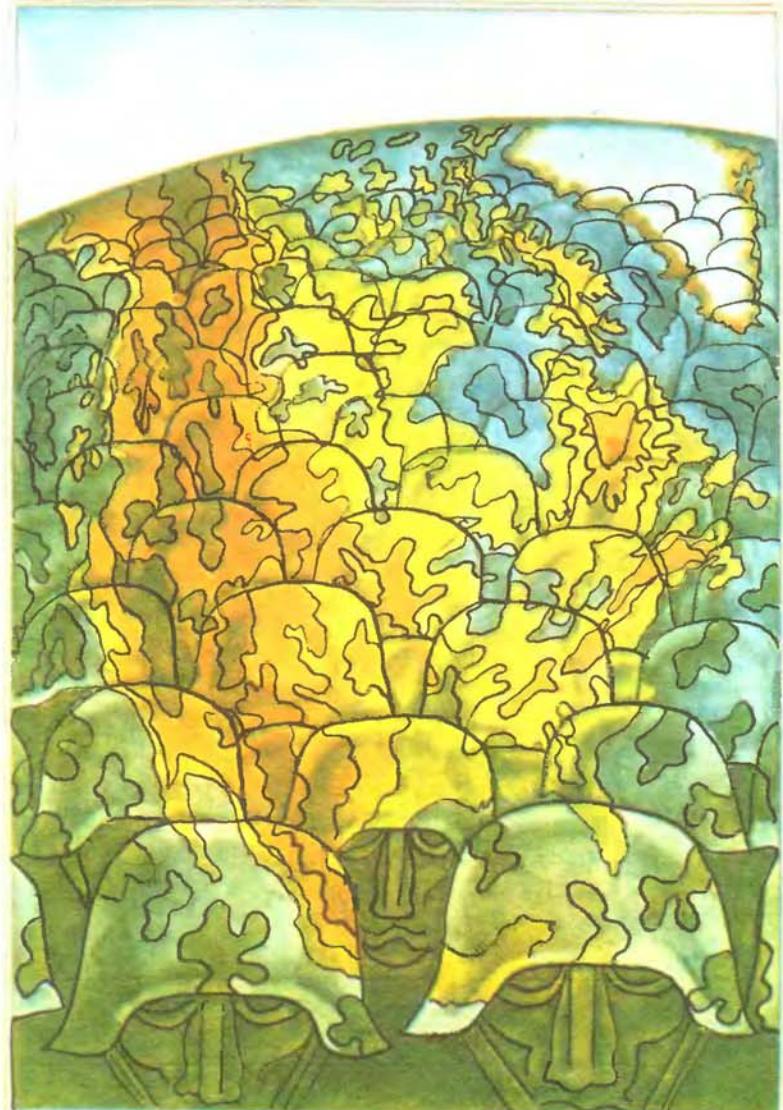
— Помиярска работа... А с такива възможности можеш да направиш истинска кариера в кучешката йерархия, да имаш бали от долари, да спиш с най-нежните булонки!

... Сенаторът-пудел говореше най-искрено, но думите му не се събърнаха, помиярът не се издигна в кучешката йерархия — заловиха го, когато се опитваше да постави подслушвателна апаратура в кабинета на един противник на пуделът Рико — конгресменът-булдог Чико...

ТЕНЮ ПИНДАРЕВ ▲

▼ БОЖИДАР ГЕОРГИЕВ

ЧАВДАР ШИНОВ

ОБСЛУЖИ, ЗА ДА ТЕ ОБСЛУЖАТ

Рисунка: Милко Диков

Гражданин влезе в ресторана. Седна на маса и зачака келнера. Чака почти половин час, след това, то се знае, попита доспа гневно:

— Ало, обслужва ли някой тези тук маси?

Отговориха му, че, разбира се, има си човек, който ги обслужва.

— А къде е този човек? — нервно каза гражданинът.

— Обядва! — отговориха му.

Изуми се от новината гражданинът, стана от мястото си и влязя в кухнята. Там видя своя келнер.

— Извинете. Вие ли обслужвате масите до витрината? — започна, барабанейки с пръсти по масата, гражданинът.

— Аз! — кратко и с пълна уста му отвърна келнерът.

— Вижте какво! Чакам вече половин час! Гладен съм!

— Аз също! — отхапа от филията си келнерът.

— Но вижте какво! Не е нормално! Вие тук се храните, а клиентите вън чакат!

— А защо мислите така?

— Така е прието! — размахва ръце гражданинът. — В ресторантите от векове е така! Клиентите се хранят, а келнерите им поднасят!

— Така ли? Бихте ли ми подали солницата!

Съвсем се изуми гражданинът:

— Каква солница!

— Най-обикновена! Ей я там, на рафта!

Объркан, гражданинът отиде до рафта, взе солницата, постави я на масата на келнера.

— И оцет, ако обичате!

— Моля??!

— И оцета, помолих! Обичам супата с мъничко оцет! Ей го там шинчето на лавицата!

Примигна гражданинът, преглътна, взе оцета, поднесе го на келнера.

— Мерси! — съвсем учтиво отвърна келнерът. — Вие конституцията чели ли сте?

— Коя конституция! Каква конституция?

— Нашата конституция, коя! — отвърна с пълни уста келнерът. — Там е на-

— Друга чаша ми дайте! Тази не е измита както трябва! Не виждате ли какво мазно петно има!

— А, ама Вие го прекалявате! — започна да се гневи гражданинът.

— Айде сега — прекалявам го! Или ще започнете да твърдите, че тази чаша е чиста!

— А бе, какво ме интересува мене чашата! Аз не за чашата тук нервича!

— А аз за чашата! И не бързайте да нервничите! Огледайте я първо! Чиста ли е или не?

— Не е чиста! — изкреша гражданинът клиент.

— Е, щом не е чиста, сменете я! Ей там, на третия рафт има колкото искаш чаши!

Треперейки, целият червен гражданинът отиде до рафта, взе чиста чаша, постави я на масата на келнера.

— Мерси! — съвсем възпитано отвърна келнерът. — Това вече е съвсем друго! Що не кажа за тази чаша, че е мръсна!

Наля си, кимна:

— Наздраве!

И отпи.

Тук гражданинът избухна и закрещя:

— Вижте какво, ако не станете да ме обслужите, ще викна управителя! Това никакво обслужване не е! Вместо аз да си седя, а той да ми сервира, аз тук чашите ще му сменям!

Тук, разбира се, се ядоса и келнерът.

— Значи моето не било обслужване, така ли?! — завика и той. — А Вие пък ме обслужихте както се полага, нали! Поднасяте ми баят хляб, чашата мръсна, викате ми! Аз ще се оплача, не Вие! Клиент с клиент! Човек спокойно не може да се нахрани от подобни навлещи! Веднага ми дайте книгата за похвали и оплаквания! Хайде, тръгвайте! Какво ме зяпate! Хубаво ще ви насолязва!

Постоянно гражданинът червен, напрегнат и никак издут, като да беше под налягане, след това подскочи, завика нещо неясно, и бутайки маси и събаряйки столове, излетя на улицата...

— Обслужване! Той ще ме учи мене на обслужване! — говореше, гледайки след него, келнерът. — Обслужи, за да те обслужат!

АНРИ КУЛЕВ ▼

ДИМИТЪР РАЕВ

ПО ЗАКОНА НА АРХИМЕД

Веднаж едно тяло изпаднало в беда,
понеже не успяло да измести достатъчно вода,
за да изплава.

ТОГАВА
това тяло —
изтързяло!

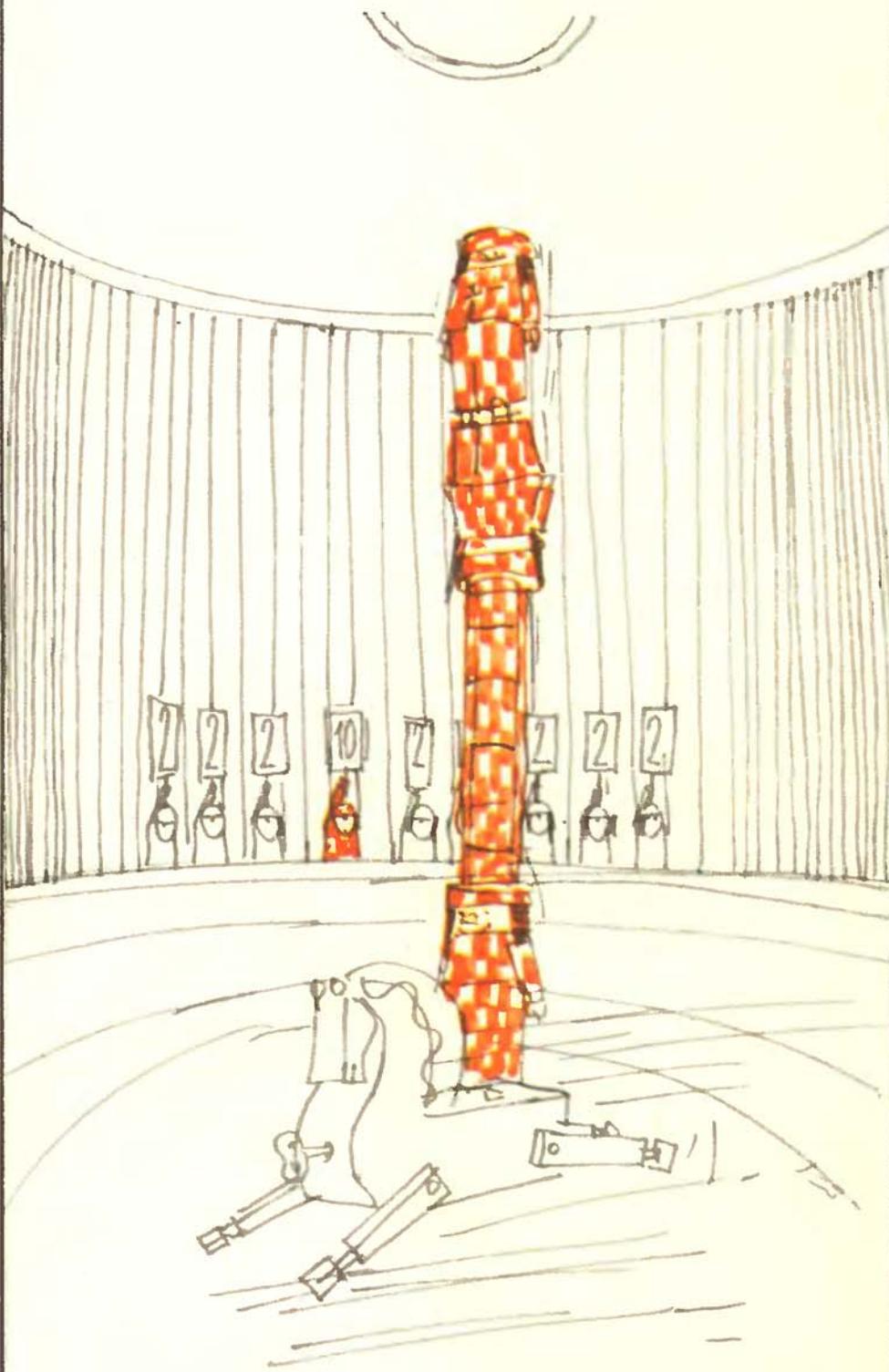
РАЗМИСЪЛ ПРЕД ЕДНА ДЯДОВА СНИМКА

Били тогава трудни времената,
била е бедността като поминък —
протрите лактите и колената
навяват спомени за недоимък...

Сега са вече други времена —
щастлив съм аз и всички покрай мене...
Прозират лактите и колената
от жалкия ни опит за... пълзене.

ЕКОЛОГИЧЕН МОТИВ

Щом остареят огромните брястове
на нашия стар булевард,
пристигат мъже със триони
и кастрят до дъно клоните,
та чак ти се плаче от жал.
Но пролет, когато се пукне,
дърветата пак се развиват
със листи и нови филизи...
Защо ли и ние
не сме като тия
огромни разлистени брястове:
да се подмладяваме
при всяко кастрене!

НЕПОМИСЛЕНИ МИСЛИ

Да беше пещерната ера,
за нея както се разказва —
със камък щях да съм в ръката.
Сега със камък съм във пазва!...
Да беше древен Рим, Елада —
и за патриций, и за роба,
аз щях да бъда гладиатор.
Сега със скрит съм нож във джоба!...
Да бяха вековете средни —
за мене щеше да е нужна
единичка рицарска шпага.
Сега със клевета си служа!...

СЕБЕПОЗНАНИЕ

Реших да вникна в себе си.
Почуках,
но се оказа заключено.
Тогава си спомних,
че моите приятели ме обвиняваха,
че съм станал много затворен.
Почуках втори път —
и един вътрешен глас ме попита
дали съм на себе си.
Тогава си спомних,
че моите роднини ме обвиняваха,
че съм мислел само за другите,
а себе си съм забравил.
Почуках трети път
и същият глас ми се изсмя.
Тогава не можах да се сдържа
и излязох извън себе си...
Сега моите приятели
и моите роднини ме чакат
да дойда на себе си.
Себелюбци!

ДЖУДЖЕ И ВЕЛИКАН

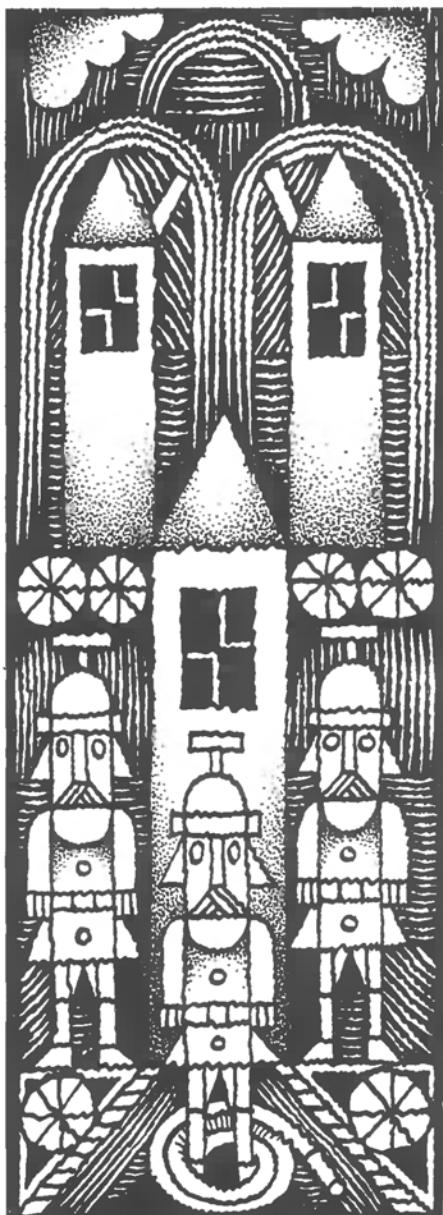
Срециали се
едно джуджесе
и един великан.
Джуджесто било най-голямото
джуджесе
сред джуджестата,
а великантът бил най-малкият великан
сред великантите.
Джуджесто поздравило великана,
но той не отговорил.
— Защо не ме поздравяваши? —
попитало джуджесто.
— Защото си джуджесе! —
отвърнал великантът.
... А и джуджесто,
и великантът,
били съвсем еднакви на ръст
и със съвсем еднаква сила.

РУМЕН СИМЕОНОВ

ДИМИТЪР ВЪЛЕВ

ПРАХОСНИК

„Зважајеми другари от контролната комисия, апелира гърмогласно към вас лично дядо по Гунчо Радуйков, село голям Долен Милован, района на Гечлерското шосе. Доколкото водя на отчетност лазарниците ви, безсъмнено мога да бъда ваш дядо, като имате изпредвид, че съм роден в годината, когато близни кравата на знаменития прадядо Йоло Балканджийски. Вашата окръжна контролна тричленка е прочула из целия Юг, но не по-малко полярни сме и ние с прадядо Балканджийски. Споменатият старик безспорно ще ви се надне прадядо, защото е дошел на божия свят по време на татевото ергенуване. Следва да отметна бързо, че преди тридесет и повече години Балканджийски по-широко беше известен, а аз по-тиясно, докато напоследък картина е обратна.

Моите войни срещу черноезичието, които войни се равняват на сраженията на генерал Димитриев през Балканската война, познавате мот-а-мо, его що няма нужда да се представям подробно, да прикачвам с кламерче към настоящата изложба отделна автография и други тъм подобни, освен да отметна основателно, че изкарах едно време трето отделение, че по-нагоре, слава богу, не ходих на учение, че, казано с една реч, не съм някой гнил интелигент, а най-народен човек. Изпращам едно снимково портретче в пълен ръст, да имате видима представа за самоличността ми. Вторачете зъркели в устата, очите, ушите и други тъм подобни. Виждате ли как са разтегнати устните ми и как стигат чак до долната част на ушите? Дали от хубаво е разченката толкова силно устата ми?

Така муциуната ми изглежда хълтнала, сякаш заклет враг ме е рязнал с оствър нож между брадата и носа, защото денонощно вече няколко десетилетия дерга гърло да вкарвам черноезичниците в светлия път. Не ще повтарям известните в целия Юг мои войни, но няма да прескоча годината, която сега тече и в нашите краища. Тази година, както добре знае почитаемата комисия, е бая трудна както в международно положение, така и във вътрешно състояние. Едно известно число горнодолномилованци, предимно малосъзнителни елементи, взеха да вдигат връва срещу някои местни корупционери, сиреч крадци, даже да нападат бригадира и кмета. По нареддане на току-що споменатия бригадир, миналата пролет беше изпусната водата на язовира и през лятото изсъхна царевицата. А кметът със средствата, отпуснати за подобрене на улиците, вдигна една скъпна постройка на брега на рекичката Ирлий. Ама бива ли да вдигаме толкова шум? Ще чуе врага, а и населението ще се отчая. Народецът сам вижда кривите дърва, боли го душницата, но не е хубаво да увеличаваме мъката му с разни разобличения, а по-харно е да мълчим, да пазим тишина и така блажено да спим като кокошка, пъхнала глава на тъмничко и гопличко под крилото си.

С тези ползотворни разсъждения попарвам езиците на злоезичниците. Бае нашиенци се вслушаха в разумния ми ум. Единствен Шиков, младо и зелено даскалече, остана търдоглав, не дава, не предава и не се укроти. Додето не дойдоха по-горни началници и не изхърлиха кмета и бригадира от служебните им столове. Туриха да ни управяват сега един момчурлячи между тридесет, четиридесет и педесет години, чийто уста още миришат

ната история на човечеството, по-сбит и от съчма, дори и от синапово семе, а може би и от просено зърно. М-да, всичко е в тая поемка: и заглавка, и едно, и друго, и всичко, цялото яице в чорбата, с една реч, няма нищо повече, освен: „На крак, работни ръце.“ Този епос поникна през ерата на кооперирането и зърнодоставките, когато от ялова крава искаха мяко и когато и камъка беше задължен да ражда жито, царевица и други тъм подобни фуражни, хлебни, технически и всякакви други маслодайни и влакнодайни растителности.

Очертаната така подробно поемка не беше издадена нито от печатница, нито устно, нито по друг някакъв способ, а я бяхме изографисали с вар по всички стени и покриви на селата и селцата на най-крайните райони на Юга. Ама даскалечето Шиков с две-три завъртания на малкия пръст затри прадядойолабалканджийската поема, като изпроводи двама пожарници, които пожарници с една цистерна и няколко маркучи избръсаха чрез вода един гений. Като узна за тая ягодавия, агигатор Йоло за малко не лъсна петали. На времето си гой наистина беше огромен агитчик. Без да е завършил някакво учение, прадядо Йоло, тогава зрял мъж, един единичък от нашето село изкара четиридневен политикономагарнорододомесоцратски курс в град Елхово и в течение само на три години измайстори горесноменатата поемка: „На крак, работни ръце.“ Сега това е една бивша поемка.

Първом прадядо Йоло не повярва на ушите си, но като обиколи с една бричка, телена от две мулета, целия Юг между Пловдив, Бургас, Хасково и Кърджали и съзря през сълзи на очи как във въздуха се изпарява неговата дарба, повярва със съвсем окончателно окончание и щом се увери и с последната си клетка, захвана да се смалява и топи като пръспа сняг на пролет и остана от него само един скелет с цръквили нос, уши, вратни жили и тъм подобни човешки органи.

Моя милост след туй злодействие едва се побра в кожата си. Тоз час потърси екзекутора Шиков, намерих го в училишето, таман разпускаше децата след часовете, дръпнах го настраана в градинката; той подмазвачески ме настани на една ичница.

— Дядо Гунчо — рече хрисимо и изгледа увисналото копче на кожуха ми. — остаряхте вече с баба Гунчовица.

Захвана да ме зяпа, магарето му с магаре, едно милино-милно, а на идния ден дотвасаха в къщи две момиченца и две момченца, като първите две, сиреч момиченцата, изметоха къщата, изпраха и изкърпиха всичко, а вторите две, сиреч момченцата, стегнаха двора, портата, плета и наскока дърва. Моята бабичка сега иска да тури портрета на Шиков до иконата на Дева Мария. А прадядо Йоло нацило попадна в мрежата на Шиков. Нали е самотен старец и сега всички деца се изреждат всекидневно да наглеждат живота му: какво е правил на времето, както преди много години бях чул случайно по радиото, някой си Тимур-хан.

Да има да взема Шиков, че ще оправдае магарите си. Чрез премахване на прадядойолабалканджийската поемка той нанесе огромни щети на народното икономично стопанство. Сами си направете сметката, другари от контролната комисия. Само Йоло, додето съчини поемката, струва на държавата около петнадесет

хиляди лева. Ако добавим съветната на съответната агитпропна комисия със своите членове на съответни заплати и имаме във предвид времетраенето на одобрение на поемката, а и други някои разходи в жива физическа сила, то сумата ще прескочи няколко хилядарки. Не е ли Шиков един от най-големите разсипници в страната? Отблизо миза на божа краичка. Едни сини-сини като пролетни небеса оченица тряят на лицето му, на което лице природата отгоре е поръсила туктаме по някое и друго кафяво като печена леблебия петънче. Така той изглежда отблизо, ама още по-отблизо си остава въръх прахосник на народното имущество. Ако той, други негови последователи и тях подобни магарета тръгнат по тая диря, знаете ли колко загуби ще имаме на лице? Ако тия прахосници премахнат, както Шиков заличи поемката на прадядо Йоло, всички досегашни писмени и устни лозунги, рапорти, отчети, речи, информации, доклади, брошури, белетини, целите реки, езера, язовири, морета и океани от фрази по вестниците, списаниета, радиото и телевизията, вредата сигурно ще надхвърли милиони и милиони.

Виждате ли, другари от контролната комисия, с какъв опасен разсипник се срещате насред пътя си? А знаете ли с какво е заменил поемката на прадядо Йоло?

Ето, любувайте се на нещо, за което не е изкарчен и пукнат грош и което няма цена: „Ако загина в бой с врага, либето ще прежали, но другарите никога“. Не съм точен в гореказаното, декларирам според паметта си.

Отговорете ми честно: не заслужава ли Шиков най-малко десетина години затвор, ако съдът бъде крайно мекушав? Ако вие не вземете строги мерки, дядо ви Радуйков ще прибегне до самоуправство. Не забравяйте никога, че вече четиридесет години съм в управлението на народа, като последователно съм командвал нескончаемо и без прерив ковачници с две духала и три въорса, петмезчийница, ларак, подковачница, дърводелница, мелница, тепавица, караджейка, воденица, тенекеджийница, сладкарница, праматарница, бакалия, варджийница, ваксаджийница, циментова кантора, асфалтова база и други тях подобни. Още повече трябва да помним, че по мои справедливи сигнали не видяха бял свят най-малко сто черногледи жени, петдесет черногледи мъже и тринаесет черногледи деца, юноши, младежи, младежки и юношки. Шиков може да баламоса прадядо Йоло, но ще има да помни дядо си Гунчо Радуйков. Ще си намери той мастора, ще изпълни и той някой трап покрай рекичката Ирлий...“

МИЛА ЛАЗАРОВА МЕТАМОРФОЗА

Отрази се внезапно небето след проливния пролетен дъжд в една локвичка малка и ето — блестна тя изведнъж.

*Стана чиста, дълбока, лазурна.
с малък къс от дъга,
но гъсокът във нея се гмурна
и отново е локва сега.*

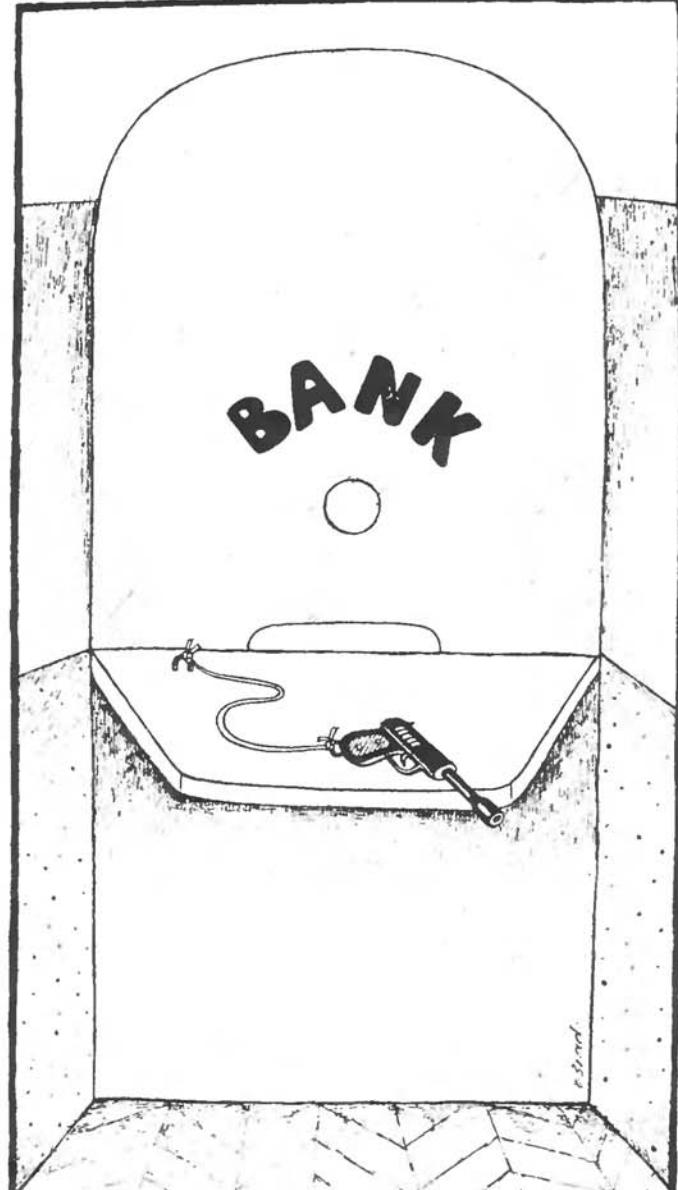
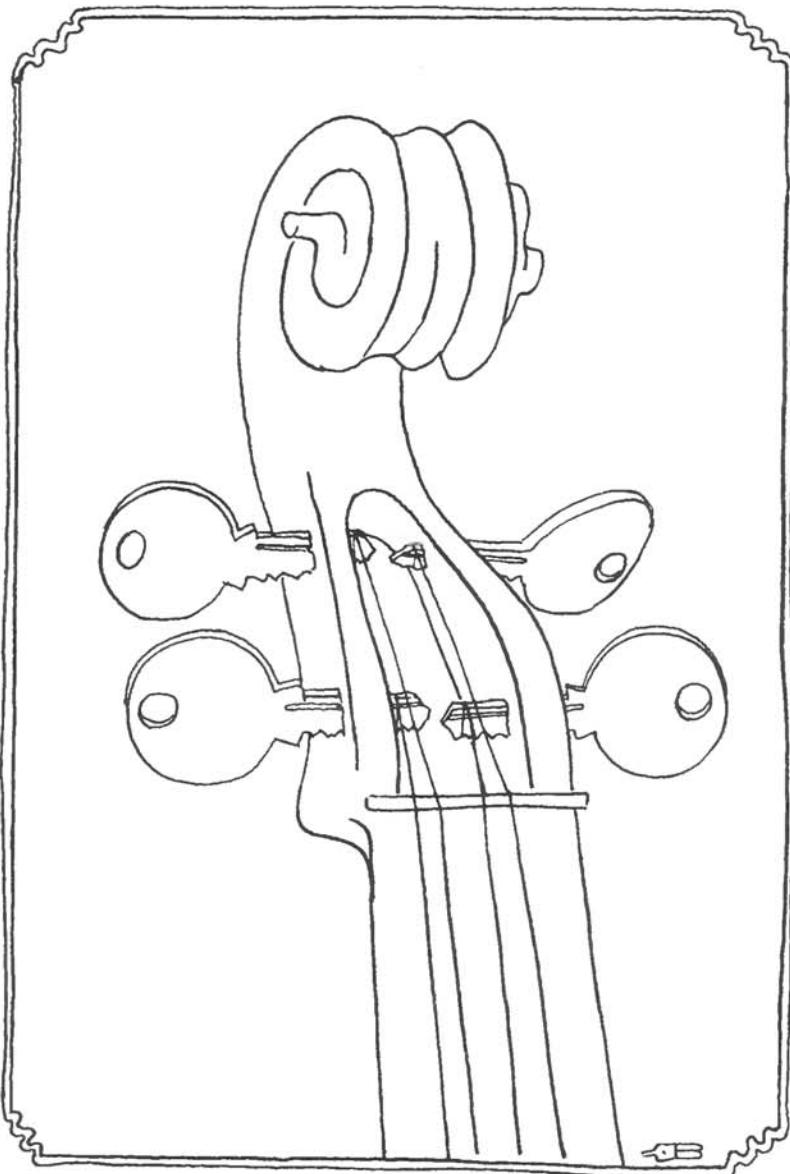
НЕЛИ ЙОРДАНОВА

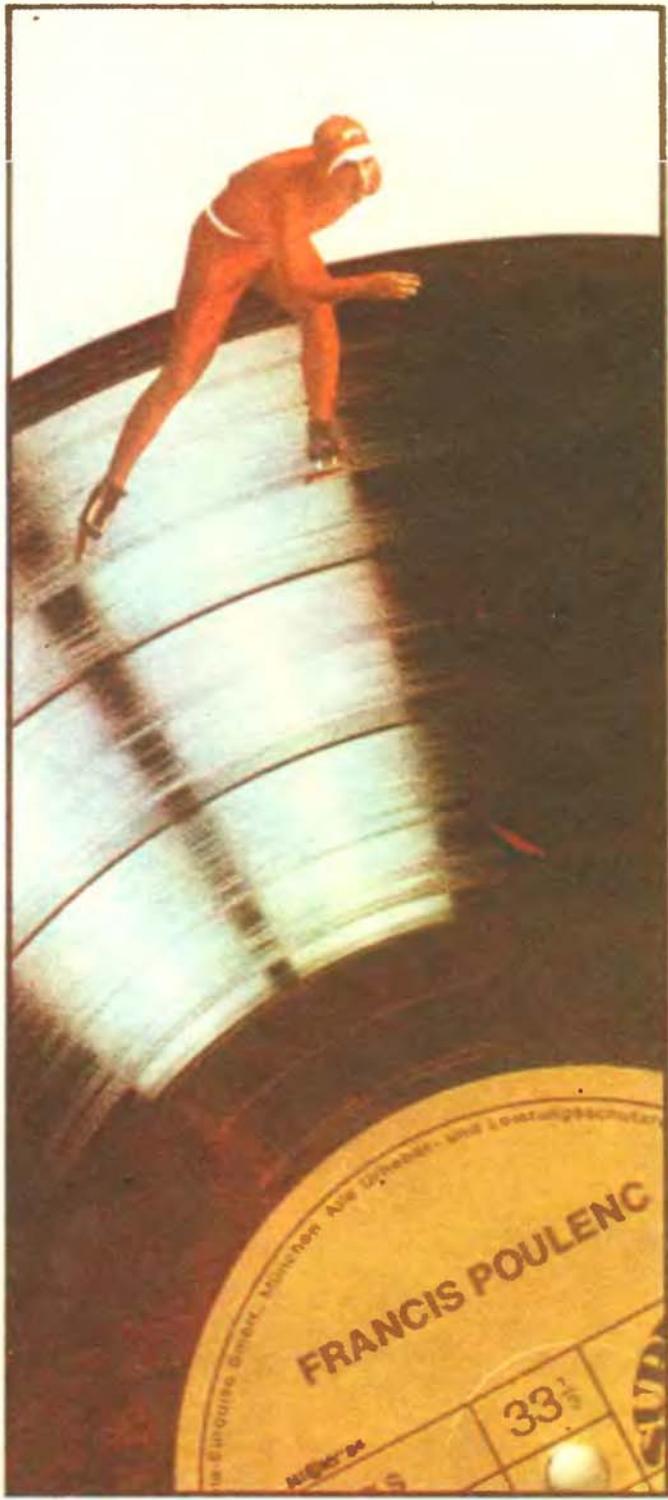
ПРИЕМСТВЕНОСТ

*Къде остана мъжкото момиче?
На кой ли по-юс модно останявам?
Не издържах на вчера... на славата.
Омързна ми да бъда личност.
Отдавна нещо друго ми е нужно:
една почти изгубена взаимност...
Но ще се върна пак — за името.
На дъщерята може да послужи.*

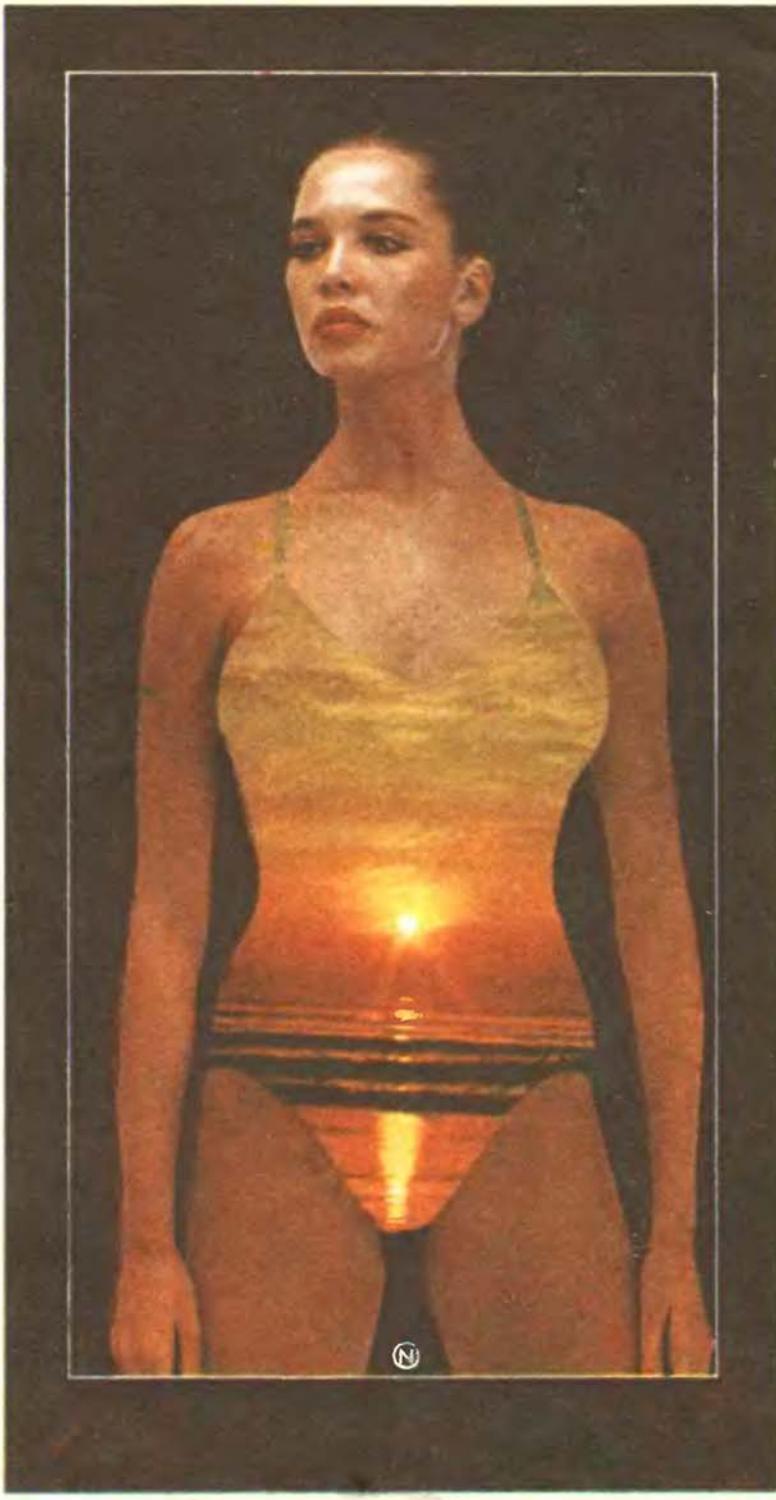
МИХАИЛ ВЪЛКАНОВ ▼

▼ МИЛЕН РАДЕВ

▼ НИКОЛАЙ ПЕКАРЕВ ▲

Замислих се. Признавам, не ми се случва често. Опитът излезе сполучлив. Реших да споделя мисълта си с някого. Поканих за събеседник Мариана от съседната стая.

— Какво ще кажеш... — започнах.

— Аз съм съгласна, другарю Петров — пресече ме трептящият ѝ глас.

Да, тя винаги е съгласна. Това ме радва, но сега не става дума за подобно нещо. Обадих се на Пепа с надежда, че по-дълбоко ще вникне в моята мисъл. Не се изългах. Без всякакъв увод тя приседна на коленете ми и очакваща ме погледна.

— Как преценяваш една бъдеща...

— О-о, великолепно! — сложи нежното си пръстче върху устните ми — Гениално.

— Така, така — освободих се от прегърдките ѝ — ще те повикам, когато потрябва.

Предположих, че Гъбов е най-подходящият партньор за този разговор. Той щеше да ме разбере — имаше голямо и

ХРИСТО МЛАДЕНОВ

ОПИТ ЗА МИСЛЕНЕ

интелигентно теме. Лицето му никога не се виждаше добре от вгълбената и съсреточена поза, която обикновено заемаше.

Гъбов вече се бавеше цели двайсет и пет... секунди. Това е прекалено. Как в такъв случай и при най-добрата си благосклонност човек да не му се разсърди. Протягайки ръка към бутона на разговорното устройство, в периферното ми зрение попадна някакъв неидентифициран обект. Вглеждам се внимателно. Гъбов, превит на две! Бас ловя, че е той, познах го по интелигентното теме. Беше влязъл без да го забележа. Какъв тих и внимателен колега! С нищо не пречи. Мога ли

да не му прости закъснението?

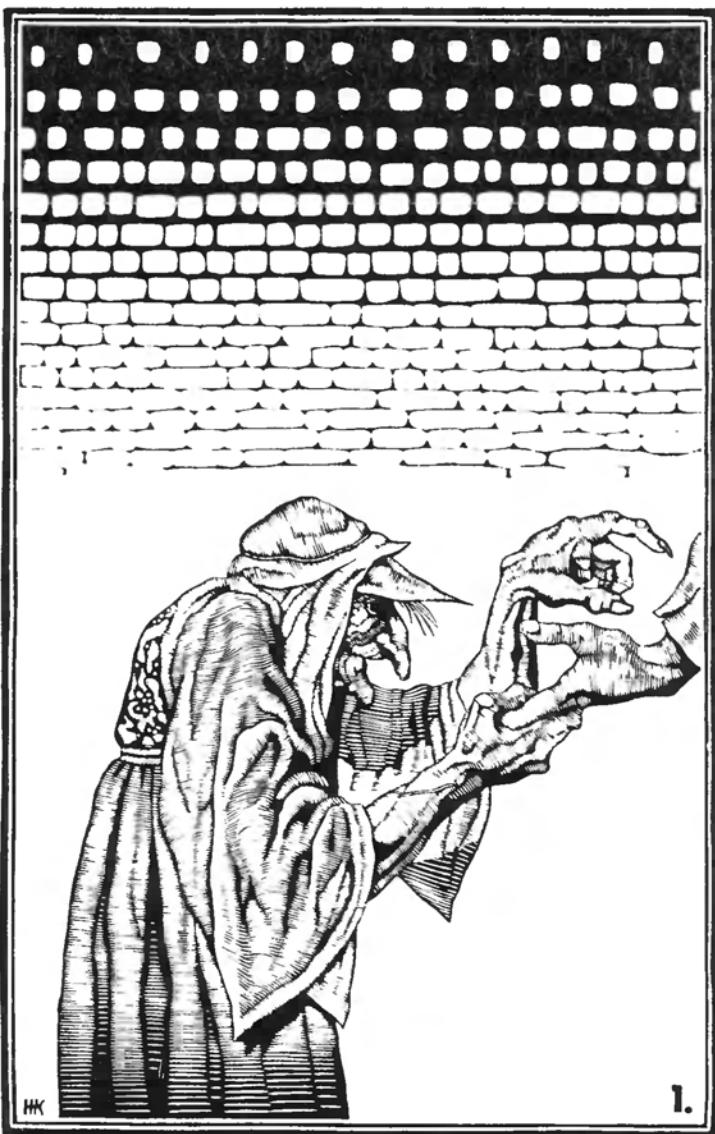
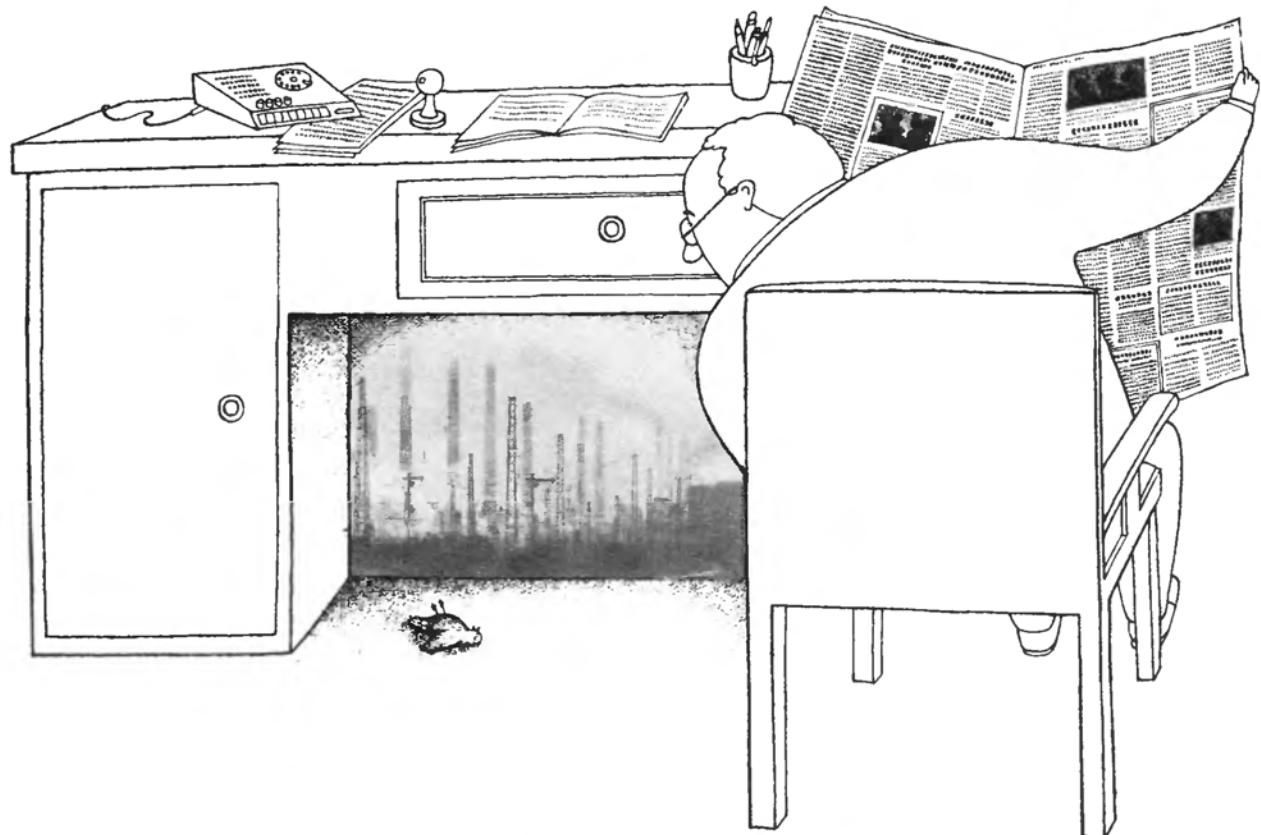
— Гъбов, на какво мнение си в случай...

— Одобрявам — с глас на жужаща пчела ме прекъсна той — правилно. Интересно хрумване.

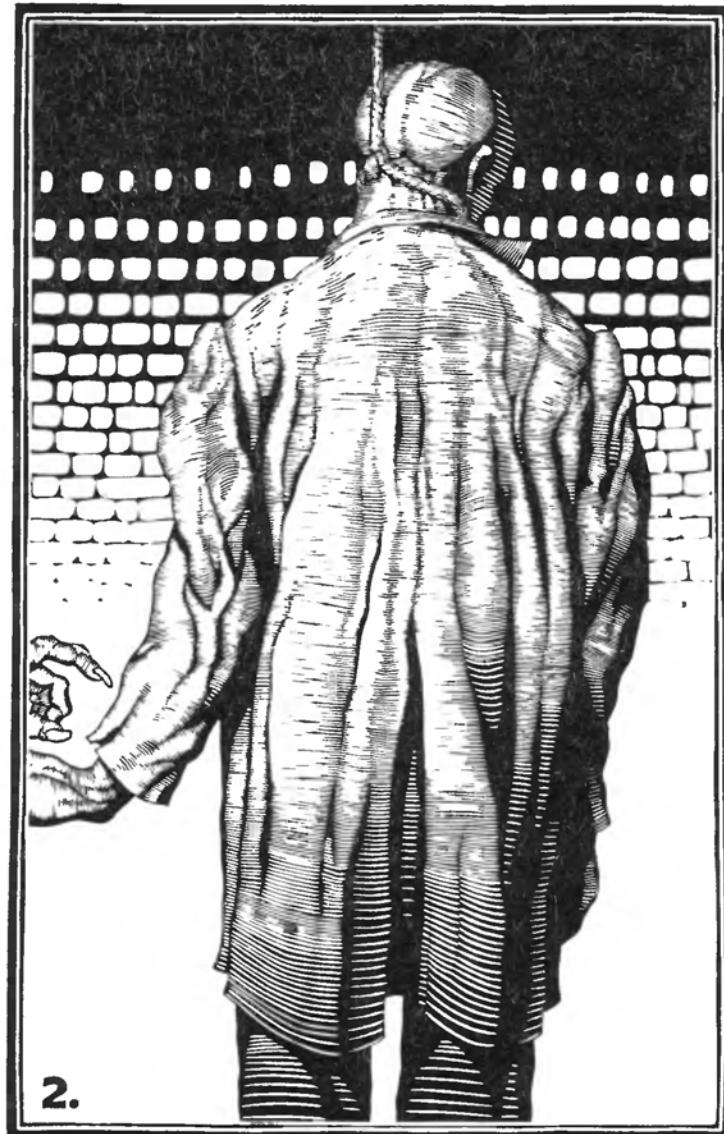
— Да, виждам, че всичко ти е ясно, Гъбов, благодаря! Свободен си.

Приятна горещина ме облива. Разкопчавам яката на ризата си. Малко е неудобно и невъзпитано да се хваля, но съм горд от себе си. Разсъжденията ми излязоха наистина верни. Въсъщност за какво мислех? Напрегнах се да си припомня: „Аз съм съгласна.“ — не, друга беше: „Одобрявам. Правилно!“ — и това не е. Положих още малко усилие да се сетя, но странно, мисълта все ми убягваше. Познато състояние. Навсякътко от прекалената душевна горещина тя неустечно се беше стопила.

Нищо. Не ми беше за първи път.

ЖИВКО КРАЛЕВ

КОЛКО СТРУВА ЕДНА РЯПА?

Рисунка: Милко Диков

Героят на този странен разказ носи странното име Веселин Хитров. Всъщност в името нямаше да има нищо странно, ако притежателят му не беше един весел и нехитър мъж. Оттук може да се заключи, че той по-скоро би трябвало да се казва Невеселин Нехитров.

Но както и да е. Не това е важното в случая.

Работата е там, че през последните дни с Хитров се случиха някои странини неща, които...

Впрочем най-добре е да започнем от самото начало.

Най-напред ще споменем градушката. От нея започна всичко. Хитров беше зад волана, когато парчетата град започнаха да падат от небето, колата се хълзна и се спря в едно непоклатимо дърво. Той обаче посрещна мъдро този малишанс, като си каза на ум: „А бе на мен нали нищо ми няма, генекията се изчуква!“

Така в дома му се появили генекеджията. Доведе го още същия ден негов комшия, комуто се беше оплакал за случилото се.

Ето как протече и разговора:

— Здрави! Приятно ми е — Иван. Иван Минов.

— И на мен ми е приятно — Хитров.

— Какво има сега? Къде е колата? Искам да я огледам.

— Ами какво — капак, калник, решетка, броня и фарове.

— Това ли е само? Дреболия! Аз мисах, че е по-сериозно.

— Ще я оправите ли? Ако е възможно за десетина дни, защото колата ми трябва, ще ходя на море...

— Колко? А бе ти мен за какъв ме имаш? Глупости! Утре я почвам, други ден ще я напръскам и вечерта ела да си я вземеш!

— Айде бе! Не ми се вярва.

— Ако искаш вярвай, ако искаш — не. Твоя си работа. Дай сега да се разберем, обаче мъжки! За да стане работата, даваш ми 180 лева, защото аз ще извикам двама чираки — трябва нещо да им платя, нали? И идваш другиден вечерта да си вземеш колата. Става ли?

— Добре бе, не 180, вземи 200 лева — и да се почерпите — зарадва се Хитров и му наброи 10 двайсеточки.

Тенекеджията, който нарече себе си Минов, си отиде.

В уречения час Хитров отиде да си вземе колата, но... Тя не беше докосната с пръст.

Братата на работилницата беше заключена, запечатана, а върху нея се мъдреше следната бележка: „В отпуска съм до края на месеца. Минов“.

„Егати номера!“ — помисли си Хитров и се почеса по носа.

После изпадна в дълбок размисъл и уясня да разгадае постыката на генекеджията. „Щом е трябвало да замине в отпуск, на него са му оили нужни пари. Затова ми взе тези 200 лева, да си свърши човекът някоя и друга работа. На море пари трябват за какво ли не.“

Добре, ама колата? Е, колата — това са дреболии...

Прибра се Хитров в къщи и почна да търси по телефона приятели, за да изтеглят колата му с въже. Тук приятел — там приятел, няма и няма. Всеки се запилял нанякъде — летен сезон е, кой ще си седи в къщи?!

Хитров се отказа да търси приятели и тръгна към хладилника да пийне нещо студено за освежаване. Не направи и три крачки, когато телефонът иззвъня.

калта, а те сега ми обърнаха гръб! Изтръгна ги от сърцето си за-ви-на-ги! Разбиращ ли? Просто ги задрасках! В укатали намирех твоя телефон и веднага те набрах. Аз съм чел твои стихове. Знам, че няма да ми откажеш тази дребна услуга. Надявам се, че не искаш да задраскам и твоето име? Нали?

„Нали каза, че ме е търсили сто и два пъти? Как така ме е набрал веднага?!“ — помисли си Хитров, но нямащо време за други разсъждения, защото гласът продължи:

— Утре трябва да се явя пред прокурора. Знам защо. Моята мъръница ме е подгонила за издръжката на сина ми. Аз не я пращам редовно, защото не ми стига пиецето. Пия! Е и какво от това?! Ние поетите сме крехки и нежни души. Ти поне ще ме разбереш, поете...

— Добре де, все пак какво се иска от мен?

— 50 лева. Само 50 лева! Праща ги със запис до Градския съвет за култура, завеждащи ритуалите — сватби и погребения Христо Лозев. Напоследък ми се пада повече погребения да завеждам. Сватбите ги дават на колежката.Ще практиши ли парите или да зачертвам?

— В момента нямам, защото катастрофирах с колата и сега...

— А-а-а, така ли бе?! Виж какво, аз имам сграбни връзки. Утре идвам, взимам колата и другиден си връща нова. Без да ти струва нищо. Какво ще кажеш?

Хитров си припомни в този миг едно име — Иван Минов. Този, който го мина. Затова каза:

— А, не, няма нужда. Ще изпратя тези 50 лева.

— Те това е! Поетът си е поет. Е-е-е, братко, идвам да те разцелувам. Светът се препълни с отрепки, с еснафи и циици. Само ние, поетите, останахме с чисти и необятни души.

Хитров отброя 5 десетачки и се запъти към пощата.

На другия ден сутринта, тъкмо се бръснаше, когато отвън се чу до болка познат сигнал. Някога, преди много години, така си свиреха с Ива. Първата му голяма любов. Нещо го сряза отвътре. „Дали пък това наистина е тя?! Има си хас!“ Повече от пет години не я беше виждал въобще. Както си беше насапуnisан, излезе на балкона. Тя беше. По тялото му премина гореща тръпка. Целият прималя от приятно вълнение.

— Качи се горе, сам съм!

— Веси (тя така му викаше), много бързам. Не мога да се качвам, ами слезти долу! Моля те!

— Бръсна се в момента, чакай ме, сега че сляза!

След 15 минути Хитров застана пред нея с пулс над стоте. Милваще я с поглед, не можеше да ѝ се нагледа. Но изтръпна, когато я чу да казва:

— Веси, трябват ми 300 лева.

— Почакай малко, сега ще се върна! — с вкаменен глас промълви Хитров и се застряга нагоре към петия етаж. Позвъни на комшийката, която винаги имаше пари, защото беше шивачка. По обратния път му идваха какви ли не мисли в главата, но той ги пъдеше като мухи и се мъчеше да оправдае някогащната си изгора. „Закъсала е сега, какво да прави жената? Щом ѝ трябват 300 лева, работата може и да е сериозна. На нея ѝ е пламнала главата, а аз я упреквам в неетичност!“

Продължава на стр. 14

РЕЦЕНЗИЯ

И ПАК САТИРА...

Преди Време случаят ме среща с Димитър Стойчев. Имал съм възможността да разговарям с него небедняж, да наблюдавам реакциите му, предизвикани от едно или друго, на което е пребогат нашият делик: Така установих органичното му дарование да бъде хуморист и сатирик не само когато сяда пред пишещата машинка. Не казвам, че Стойчев е голямо изключение в това отношение, но защо да крия миговете, когато ме е разсмивал до сълзи. И защо не спомена за онни други мигове, когато с някое свое остроумие силно ме е напъхвал. И в единия, и в другия случай изреченото от него е било израз на самобитно, открояващо се мислене, каквото притежават само талантливите сатирици. Забелязах съм и друго. Димитър Стойчев притежава не толкова често срещаното качество — като осъжда другите, да не забрави и себе си. Ироничен и зълчен към всичко, което не може да приеме, той се показва такъв и спрямо себе си. Ако сме приули едва ли не за задължително лирикът да бъде изловден, рядко сме отваряли дума, че и поетът-сатирик може да бъде такъв, без от това да пострадат стиховете му. Сломената изпъбеност е присъща на сътвореното от Стойчев в областта на хюмора и сатирата. Тя има измеренията на своеобразна отлика в неговото творчество и спомага за още по-автентичното въздействие на стиховете и епиграмите му.

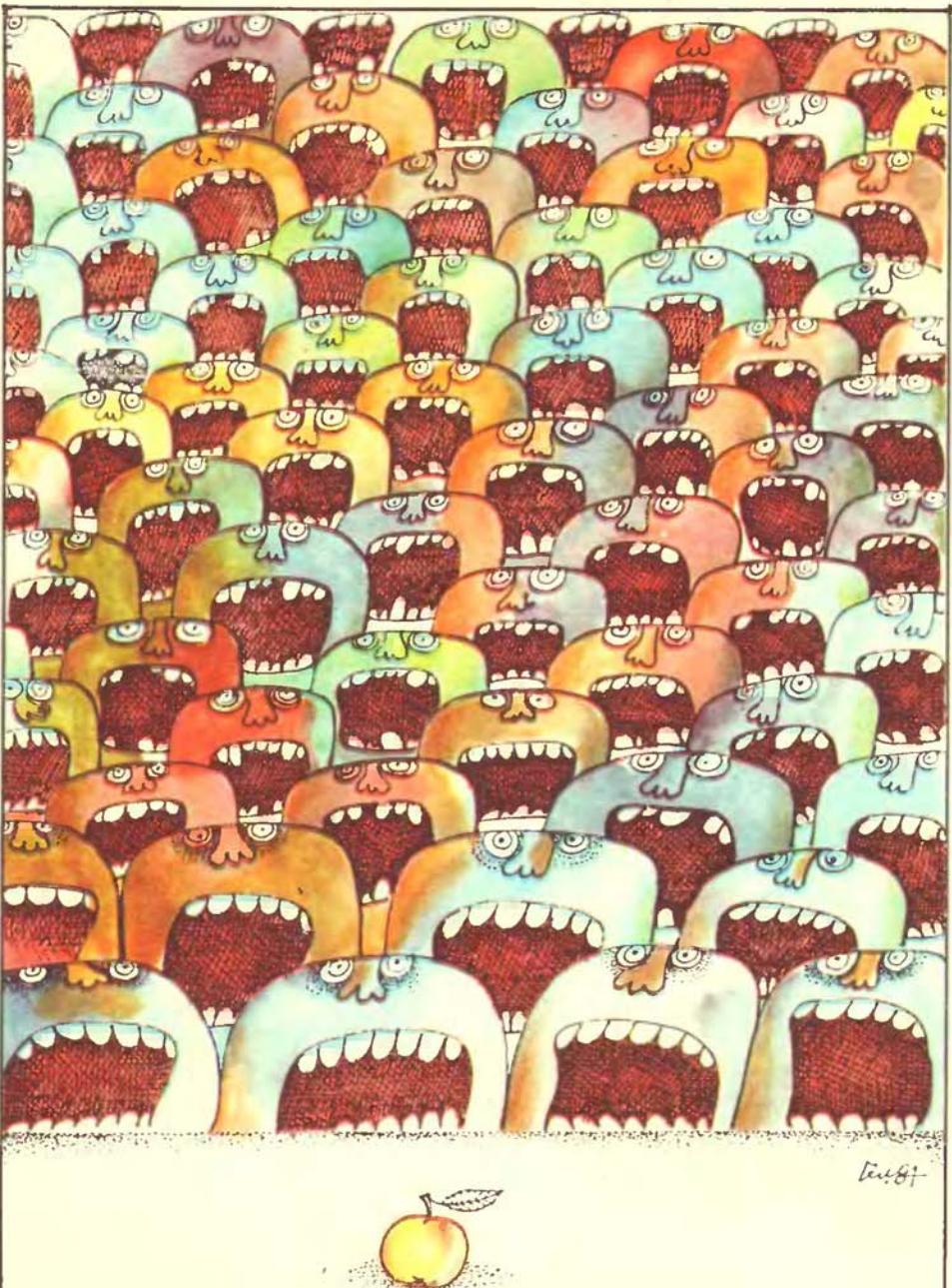
Стихосбирката на Димитър Стойчев, озаглавена "Пак", ни дава предостатъчно основания за казаното до тук. Тя защищава още Веднъж констатацията ми за своеобразното единство на човешкото и творческото „Аз“ при този поет, а също и специфично за неговия почерк: искреността, изпъбеността, умението да се извлече от привидно незабележимото и баналното една важна истина, това, че поетът е далеч от досадната нравоучителност.

Стиховете и епиграмите в тази книга говорят неувъсмислено за една забидна проницателност, както и за способността да се намери причудливото, парадоксалното в една житейска ситуация. Стойчев притежава зострението се тишина на сатирика, който своевременно усеща нередното, неприемливото, порочното. Поетът предпочита директното външение вместо завоалираната и не винаги функционална иносказателност. Дали ще пародира известен стих на голям поет, дали ще използва играта с думите и техните многобройни нюанси, с какъвто и похват да си послужи, Стойчев съумява на едно забидно високо равнище да постигне сатиричния подтекст. Бичувайки аномалиите в сферата на нравственото, поетът дава категоричен израз на своято нестъгласие, на съпротивата си срещу пошлото, срещу всичко, което хърля сянка върху нашия съвременен живот.

Като цяло стихосбирката „Пак“ е сполучка във всяко едно отношение и непременно ще спечели адмирациите на критиката и читателите.

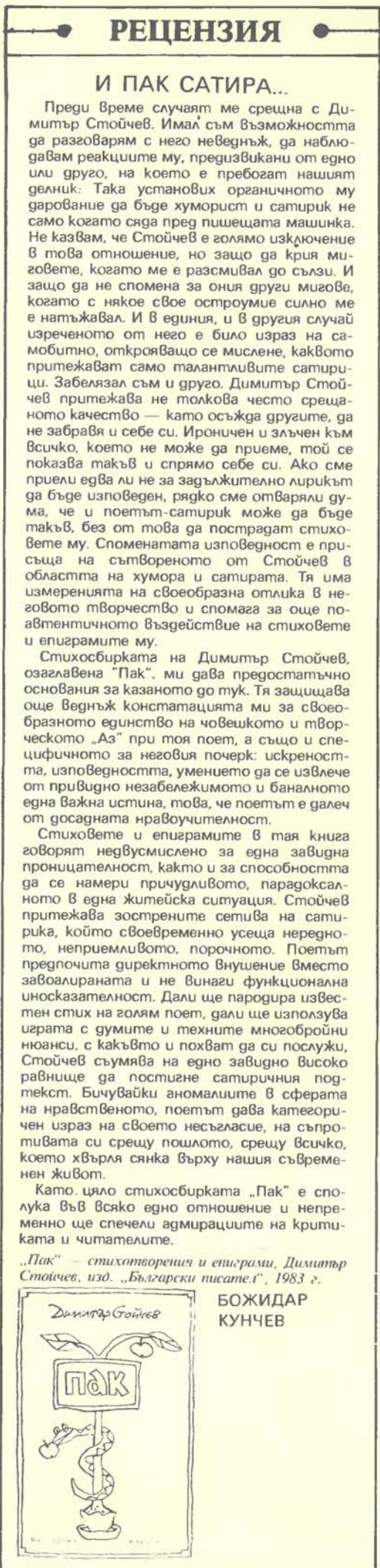
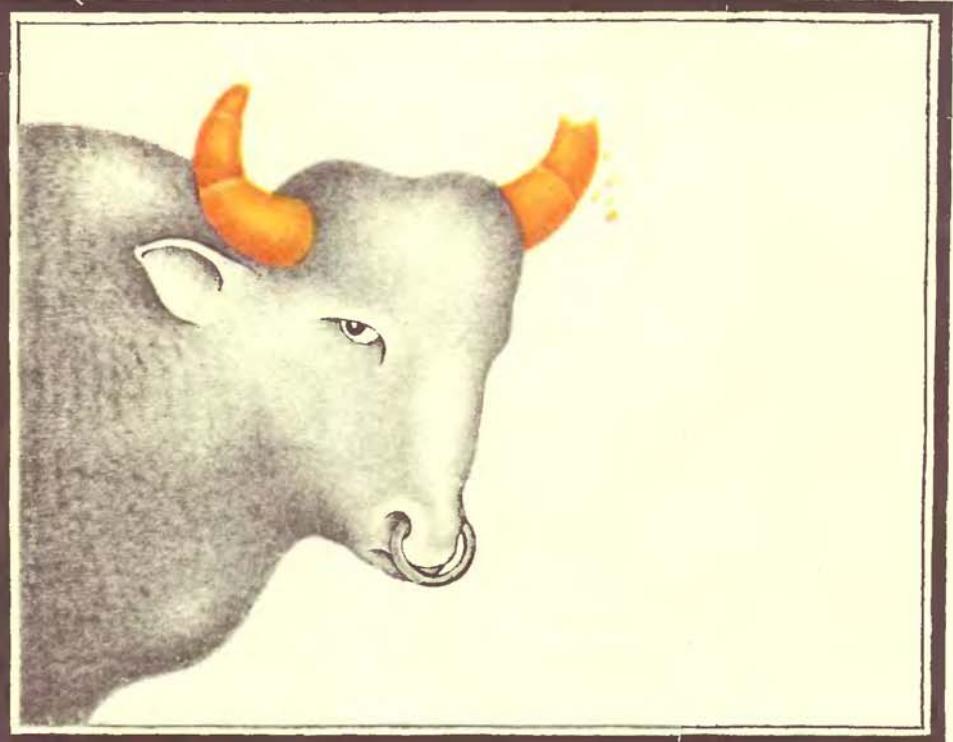
„Пак“ — стихотворения и епиграми, Димитър Стойчев, изд. „Български писател“, 1983 г.

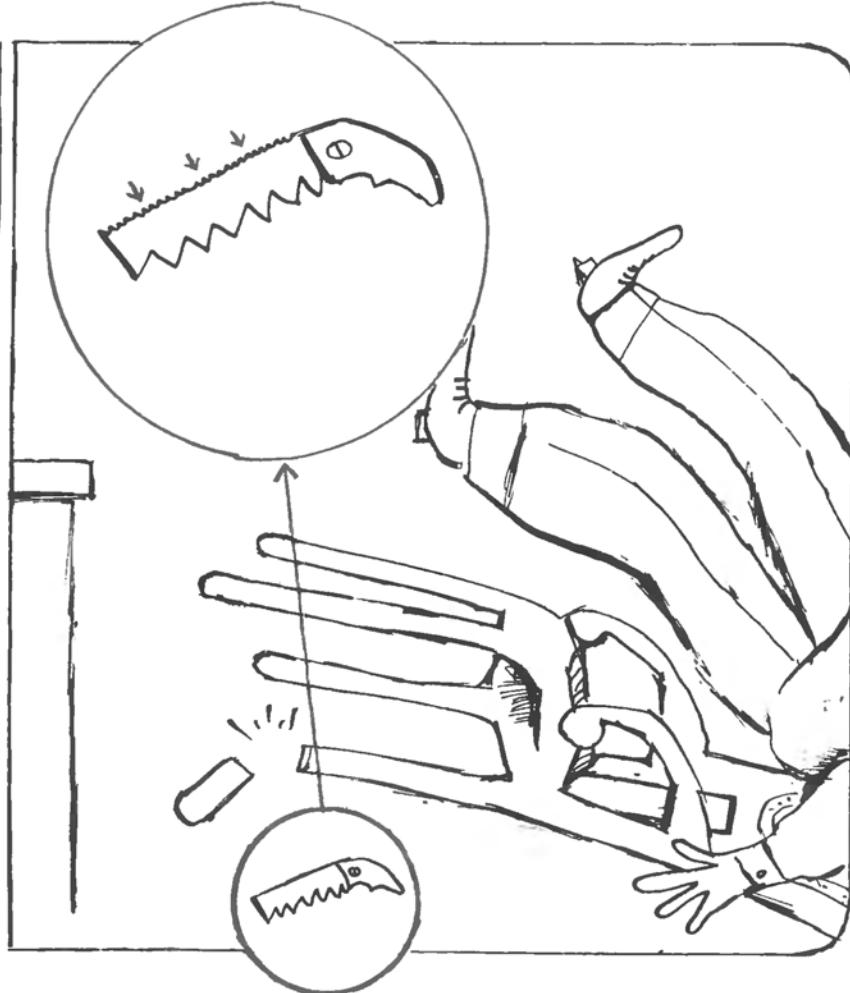
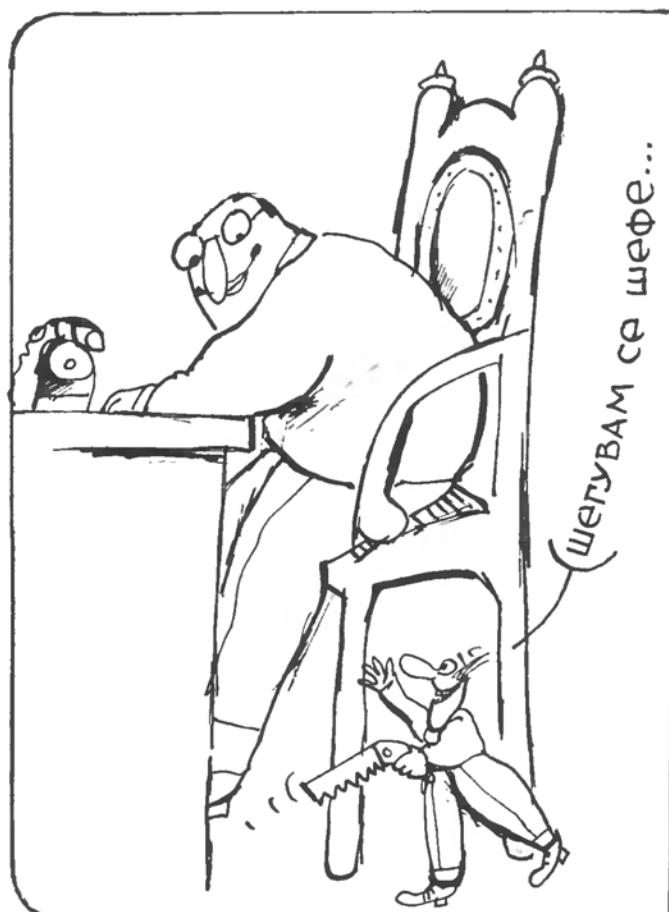
БОЖИДАР
КУНЧЕВ

ПАНАЙОТ ГЕЛЕВ ▲

▼ МИЛЕН РАДЕВ

ГЕНЧО СИМЕОНОВ ▲

Продължение от стр. 12

Ива потъна в гълпата, след като почти грабна тестето банкноти с едно сухо „Мерси, ще ти ги върна...“, а Хитров дълго гледа след нея — ням, глух и безпътен.

Същия ден в службата му се обади негова първа братовчедка, която нито беше виждал, нито чувал в последните 3—4 години.

— А-а-а, батко, здравей! Аделина се обажда.

— Здравей! Как така си се сетила за мен?

— Ами така. Виж сега, трябва ми гарант. Можеш ли да дойдеш до нас, да се подпишеш на един формуляр, ще взимам заем от 3000 лв.

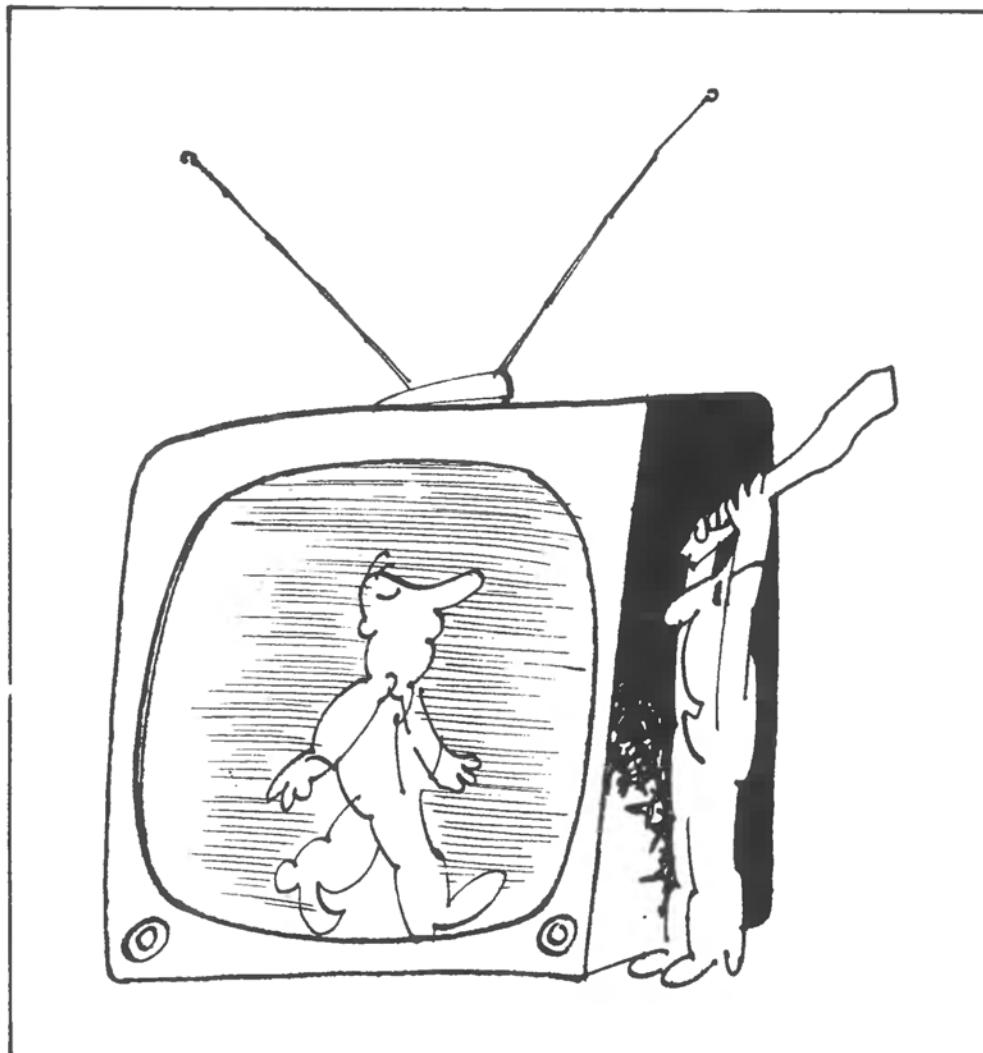
Нямаше как, Хитров се запъти към квартал „Модерно предградие“, където живееше братовчедка му и сложи подписа си. Не му благодариха, не го почерпиха, не го попитаха как е със здравето...

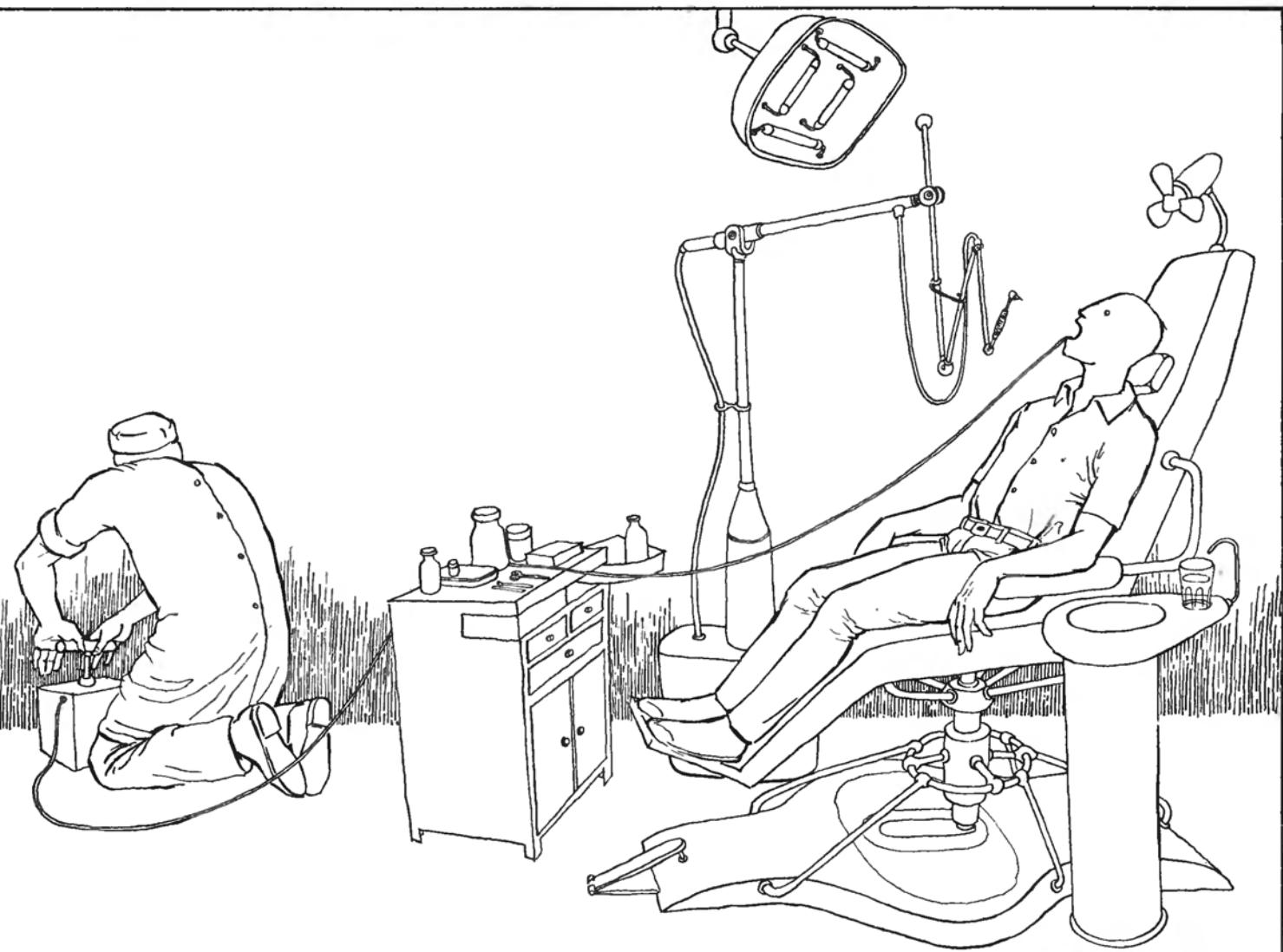
В трамвая той видя пред себе си млада, доста мургава жена с кърмаче в ръце и 7—8 годишно сополиво малчуганче, кое то с една ръка се държеше за роклята на майка си, а с другата стискаше здраво голяма ръпа и отврeme-навреме лакомо я ръфаше. Кой знае защо, на Хитров страшно му се прияде ряпа. Чак прегърна.

Малкият изглежда отгатна желанието му, защото поднесе с мърсната си малка ръчица ряпата към него. И сам не разбра защо и как, но Хитров посегна, взе я и отхапа голямо парче от нея. Останалата част му върна. А то се усмихна и усмивката му озари целия трамвай. Веселин Хитров го щипна за нослето, усмихна му се и той на свой ред и на душата му стана някак си леко и спокойно.

„Въсъщност нищо странно не се е случило. Всичко си е нормално.“ — помисли си той и скочи от трамвай.

▼ РАЧО РАЧЕВ

▲ СОТИР ГЕЛЕВ

ЕМИЛ ИЗМИРИЕВ

ЧОВЕК ОТ СЪВЕСТ И НЕРВИ

В неделя сутринта Иван Стоянов седна в хола и се затвори в себе си. Вътре не беше много уютно, да не говорим, че никакви кора не се мяркаха наоколо, с изключение на съвестта му, но тя беше нещо съвсем друго.

За да не скучae, Иван Стоянов поведе разговор със себе си. А съвестта му най-напред се вмъкна в мислите му и занарежда като стара клюкарка:

— Тежък взе да ти става животът, Иване-е. Работиш като луд и накрая какво? Колегата ти Дешо Пешев пак го наградиха. А на теб ти казаха, че те били забравили, изпуснали те от списъка при преписването. Ама следващия път непременно щели да те включат. От сега си записвали да не забравят. Щото си бил много, ама много работлив служител. Навсякъде все с тебе се гордеели. Нямащо, голямо чудо!...

На това място Иван Стоянов престана да чува гласа на съвестта си, който доста сполучливо беше заглушен от този на жена му. Много спешно се налагало да отиде до другаря Колибаров, който обещал да се намеси в крайното класиране на кандидат-студентите в Университета, естествено, в полза на дъщерята на Иван Стоянов. Оставало само Иван Стоянов да му занесе един скромни поддарьци...

Иван Стоянов тихо каза, че нямало да

излезе скоро. Предстоял му тук един важен разговор със себе си. Та да вземе да го остави ти на мира да си помисли добре за някои работи...

Жена му мълкна и отново се чу гласът на съвестта му, един такъв противен и мазен, още повече, че тези работи, дето ги говори, Иван Стоянов ги е чувал и от други или си ги е мислил, ама не затворен в себе си...

„Май ще трябва да стана друг човек“ — си каза Иван Стоянов и съответно си кимна разбиращо. — „Другите все стаяха по нещо, а аз, какво, нищо, че и половина! Само дето ме дават на другите за пример. Не знам какво ще остане от мен след толкова много даване! Ама вече край! Започвам и аз като другите да се правя, че върша някаква много спешна работа. Ама не съм си изпълнил задачите за месеца? Ще казвам, че са ми се видели много, а съм си оставил и за друг път. Съвсем просто е за казване. Ще си гледам спокойствието и то мене. Ще стана и аз човек като всички. Крайно време е!“

Тези решения, взети от Иван Стоянов в разговора със себе си, го окрилиха донякъде, но остана да стои затворен в себе си. По едно време чу да викат отвън негови познати. Да излезел отвътре, да им свърши някаква работа, или бил добър човек, но той даже не им се обади. После чу жена си да казва, че сигурно е излязъл някъде. Не била чула от два часа никакъв шум отвътре. И онези си отидоха като се заканваха люто, че ще го научат, но на какво, не можа да се разбере!

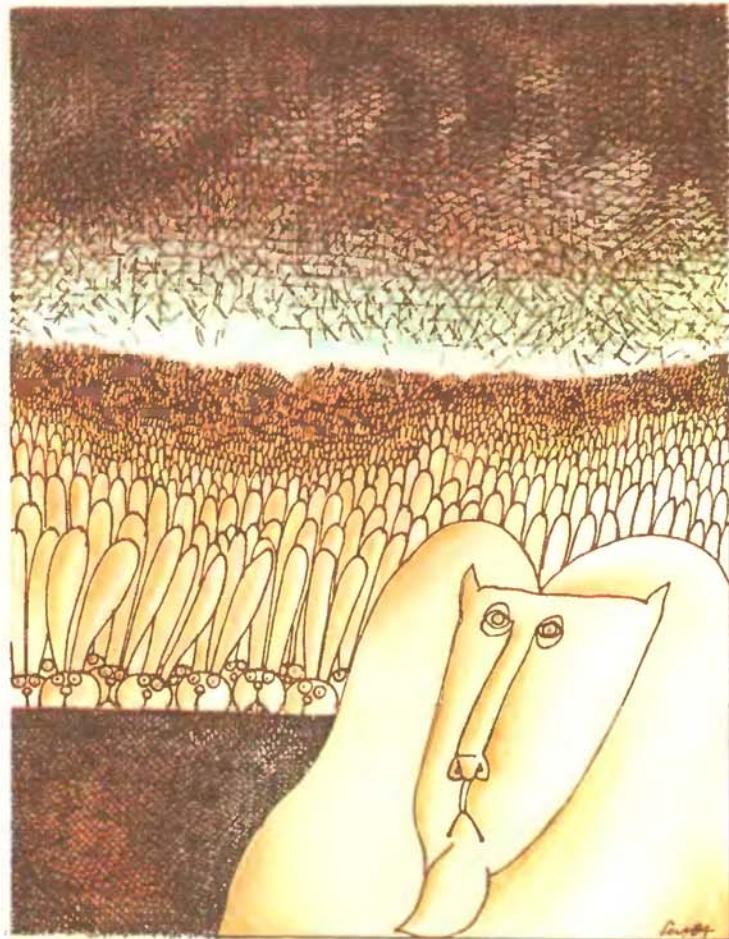
Изведнъж, както си стоеше така вътре в себе си, го хванаха нервите. Взе да се дърпа във всички посоки, но те го бяха пипнали здраво и не го пускаха. От тяхно име заговори съвестта му. Да вземел да им намали работния ден, че вече не знаели какво да правят от умора. Какво е това нещо?! По цели дни, че и сега в неделя да ги тормози с никакви си глупости. Само ако обещаел, че ще престане да ги натоварва, щели да го пуснат. Иначе ще го пратят в лудницата, щото и те имали нужда от почивка и лечение!!

На Иван Стоянов не му се ходеше точно сега в лудницата, та набързо обеща и те го пуснаха по живо по здраво.

А той излезе от себе си и отиде в кухнята, където жена му сервираше обяд, без да може да уточни какъв ще бъде напред. Като всички или като себе си!

ТЕНЮ ПИНДАРЕВ ▲

▲ ПАНАЙОТ ГЕЛЕВ

▼ АНАТОЛИ СТАНКУЛОВ ▼

РУМЕН ДРАГИНОВ

ТОЙ

Всички почувствуваха ледения полъх от коридора.

Огромната му сянка покри канцеларията.

Шумата се раздвижи.

Машините затракаха.

ТОЙ разрови пепелта.

Телефоните зазвъняха.

ТОЙ хвърли няколко клона в жаравата.

Папките запрехвърчаха между бюрата.

— Не поддържате огъни! — констатира през зъби.

Смачка няколко гадини, които щъкаха хаотично. Стисна дръжката на куфарчето си и с отмерени крачки напусна повереното МУ ведомство.

КРАТКО СЪОБЩЕНИЕ

Крайпътен камък инв. №342, 17th км., левия завой на пътя за Л. съобщава на всички свои познати, че милото тържество, по повод преминаването му на друга работа, ще се състои петнадесет метра по-долу — в храстите.

ПОРАДИ НАИВНОСТ

Децата рисуват наивно, по природа.

Някои рисуват също наивно. Те са наивисти.

(От това живеят!)

— Ти рисуваш твърде наивно, но работи, работи... — ми казва редакторът.

И аз, наивникът, работя, работя...

ИШХАН НИГОХОСЯН ▲

Всяка мисъл си има собствено място. Мислите не престават да го търсят нито за секунда. Защото мисълта, която е намерила мястото си, може да ви отведе в задгранична командировка или да ви осигури повишение.

Един колега преди събрание ми каза едно, а след това — съвсем друго... Обясних си тази промяна с предислокация на мислите.

Хитрите мисли гърсят своето място по хитър начин. Хитрите хора никога не можеш да ги поставиш на тясно, дори когато са извършили престъпление, защото мислите им бързо намират своето място.

На място казаната дума се посреща с аплодисменти, в зависимост, разбира се, от мястото на този, който я е казал. Затова в нашето предприятие най-много

ЛЮБОМИР КЪНЧЕВ

ПАРКИНГ ЗА МИСЛИ

аплодират другаря Аланчев, генерален директор на обединението.

Всяка негова мисъл е като служителите му — знае си мястото. Но нали който мисли — работи, та взех думата на едно събрание и разкритикувах снабдителя Патрев.

— Какво не му харесвате на Патрев? — засече ме заместник-генералният директор.

— Няма резервни части, няма суровини, няма престиилки за служителите...

— Ти от луната ли си паднал, та критикуваш Патрев? — запита ме един колега след събранието.

В думите ти има много здрав смисъл, но когато здравият смисъл не си е намерил мястото...

— Тогава?

— Търси начин, когато казваш нещо, да го казваш на място... Никой не те подкрепи, защото осемдесет на сто от служителите са назначени от него... Защо не търсиш място на своите думи?

Разбрах, че не съм се изказал на място, когато бях цитиран от директора в един доклад като служител, който вижда слабостите на другите, но не може да види своите...

От тогава вече мълча по събранията, защото мълчанието е мисъл, която все още не е намерила своето място. Човешката глава е паркинг на какви ли не мисли...

ТОДОР НЕЙКОВ

ПИСМО ДО МЮНХАУЗЕН

Мюнхаузен, да поговорим искрено —

кажи, побратиме, една лъжа —
дори ищожна и безмислена,

дори от нея да се напъжа.

От много очевидни истини
съм страшно, страшно уморен.

повярвай ми, учителю, наистина —
със истини ме блят всеки ден!

Уморих се от празните празници,
от безоблачни, сънчеви дни,

от целувки на платени продажици,
от клетви на продажни жени...

Aх, тази скучна екзекуция
съвсем ще ме обезобрази —

мечтите ми са ампутирали,
мисълта ми лази и пълзи.

Уморих се от празните празници,
от безоблачни, делични дни,

които синоптици-измамници
обещават на мъже и жени.

Сменил бих всяка очевидност
за безвидна и добра шега,

чиято мила очевидност
я прави весела шега...

Мюнхаузен, побратиме, учителю,
бъди поне ты честен — изльжи...

ЛЮДМИЛА ДИМИТРОВА

КАРИКАТУРА

ИЛЯ ИЛФ

Има литературни герои, без които човек трудно би могъл да изгради своята представа за света, герои, без които битието му би било непредставимо скучно и бедно. Кабалерото на печалния образ, мистер Пикуик, Швейк, Остап Бендер... Последният от тях е най-млад — роден е през 1927 година в редакцията на Вестник „Гудок“. Една шега на утвърденият Вече писател Валентин Катаев (брат на Евгени Петров) е причината да се появи на място свят книжата „Дванадесетте стола“. По-късно, когато читателят ѝ отново се срещат с Великия комбинатор В „Златният телец“, неговият образ Вече придобива чертите на една реално съществуваща личност.

Никой, дори и Евгени Петров в спомените си, не може да каже кой от двамата съавтори е допринесъл повече в тяхната съвместна работа над тези два шедьовра на хумористичната литература, както и в останалите им общи произведения. Синхронът е бил толкова силен и естествен, че Евгени Петров пише: „Аз не помня, кой от нас произнесе тази фраза:“

— Хубаво, ще е ако се случи така, че ние загинем заедно по време на някаква автомобилна или авиационна катастрофа. Тогава на нико едният от нас няма да му се наложи да пристъпва на собственото си погребение.

Струва ми се, че това каза Илф. Уверен съм, че в онзи момент и двамата си помислиха едно и също. Нима ще настъпи час, когато единият от нас ще остане на саме с пишещата машина?

Година и три месеца след произнасянето на тези думи, на 13 април 1937 година, в десет часа и тридесет и пет минути Вечерта Иля Илф почива. Евгени Петров остава сам с общата пишеща машина...

Тук публикуваме някои от записките на писателя — използвани или останали като нереализирани замисли за бъдещи работи.

Т.Н.

И. ИЛФ, Е. ПЕТРОВ

ПОД СЯНКАТА НА ИЗЯЩНАТА СЛОВЕСТНОСТ

Годините си минаваха. Никой не ни питаше какво мислим за еснафцината, за вътрешнораповските спътници, нито за ролята на критиката в литературата. Никой не ни задаваше въпросите, които е приятно да се задават на писателите един-два пъти в годината.

И се случи ужасното. Ние не се научихме да се изказваме гладко. Няма го в нас онзи огън и плам, който е необходим за този отговорен участък от литературната дейност.

Събраниите тук отъслечни разсъждения и мисли сме ги опаковали в една малка аптека и те дават отговор на въпросите, които често ни отправят отделни лица и малки организации.

— Как пишете заедно?

— О, много е просто! Значи, така: маса, е, разбира се, и мастилица, хартия и ние двамата. Като гледа човек отстрани — нищо интересно. Без особени писателски чудатости! Загрижени, разтревожени лица (такива са лицата на хора, на които са обещали стая с газ и изведенъж не са им я дали), взаимни упреди, осърблования и най-сетне началото на романа: „Белоснежният параход разсичаше с острия си нос сините вълни на Средиземно море“. Хубаво ли е такова начало? Или да го кажем някак по-иначе, по-добре? Тревога цари в душите ни, тревога!

— Защо сте публикували в полуудебелото списание „30 дена“, а не в някое наистина дебело списание?

— О, това е много сложно! В дебело списание си канили само за да ни предложат да открием „хумористична страничка“ — шаги, импровизации, остроумия, хуморески (редакционните господа много обичат думата „хумореска“). Предлагали са ни да съставяме — между другото — още и гатанки, кръстословици, ребуси и етюди за игра на шашки. С една дума, всичко нова, което на времето се наричаше „Оттук-оттам“, сега „Досетлив работник“, и се чудят, когато ние високомерно отказваме. „Та нали сте хумористи — питат ни в дебелите списания. — Какво ви струва?“

— Вярно ли е, че вашият смех не е наш смех, ами е тенен смех?

— Не се правете на идиот!

— Как се отнасят в редакциите към творческите ви търсения?

— Със смайващо еднообразие. Всеки път ни молят да зачеркнем в ръкописа два реда и да добавим страница и половина. С течение на времето придобихме опит и сега, предавайки ръкопис, заявяваме, че още в процеса на работата дават реда вече са махнати и са дописани страница и половина. Но дори тази профилактична мярка не помага.

— Вашият любим писател?

— В момента Дос-Пасос. Може би той се хареса сега на всички и в любовта към този писател няма нищо оригинално, но такова е положението за текущото тримесечие.

— Вашият любим читател?

— Пътникът в трамвая: Притискат го, боли го, бълскат го в гърба, а той въпреки всичко чете. О, той е съвсем различен от пътника във влака. Във влака се чете от скуча, а в трамвая — защото е интересно.

— Вашият любим редактор?

— Това е вече по-сложено. Тъкмо си обикнал от все сърце някой редактор и току-вих го уволнили.

— И все пак, как пишете заедно?

— Ами ей тъй на, въпреки всичко пишем — нищо, че се караме за всяка мисъл, дума и дори за това къде да слагаме препинателните знаци. И най-обидното е, че когато ще предаваме ръкописа в редакцията, непременно ще ни помогнат да махнем два реда и да допишем страница и половина. А е много трудно да се направи това, защото, както вече казахме, не можахме да се научим да се изказваме гладко.

1/ Отговорът е заимствуван от Б. Шоу — бел. на авторите. 1932

Надпис над писателската каса:

— Оставяйте излишните ви пари в спестовната каса, а не в кръчмата!*

Обвиняваха го, че дори и на баня ходи с лека кола. А той доказа, че от шестнадесет години не е ходил на баня.

•
— Аз ще умра пред прага на щастието — точно в момента, когато ще започнат да раздават бонбони.

•
Толкова е предано кучето, че просто не ти се вярва — заслужава ли човек неговата любов?*

•
Оркестърът изпълни „Кукарача“ с такава мексиканска страсть и некоординирано въодушевление, че изпълнението му напомняше на паника в обоз.

•
Той кацна на катедрата като врана и забързори: „Седемдесет и девет десети от процента...“ Когато завърши доклада си, той провъзгласи със същия сумрачен глас на врана: „А сега, деца, да пристъпим към веселбата“.

•
Тълстото момченце се казваше Еми. А той се представяше като Месокомбинат.

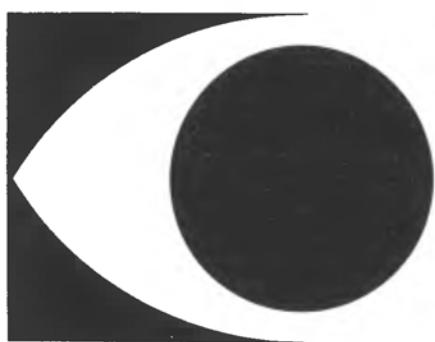
•
Учебникът по висша математика започва с думите: „Ние знаем, че...“

•
Утешаваше се само с това, че преди четиридесет милиона години всички хора са били като него.

•
Всичко, което вие сте написали, пишете и все още можете да напишете, отдавна вече е написала и отпечатала в киевската синодална типография Олга Шапиро.

•
Тя е на четири години, но твърди, че е на две. Изключително кокетство.

•
От избирателно право в Англия са лишени непълнолетните, перовете и идиотите.

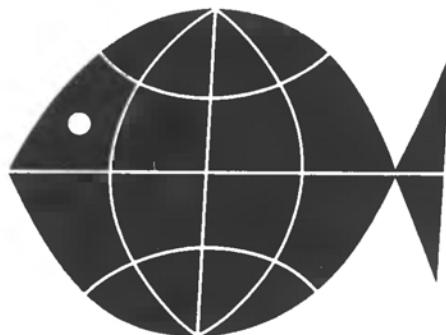
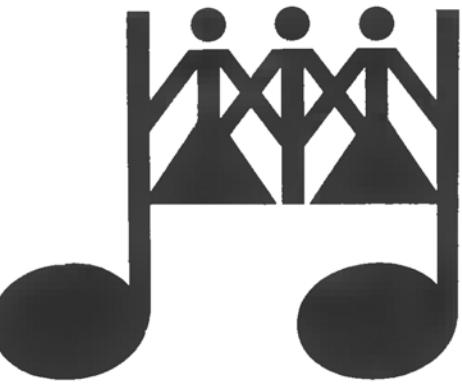
СТЕФАН КЪНЧЕВ

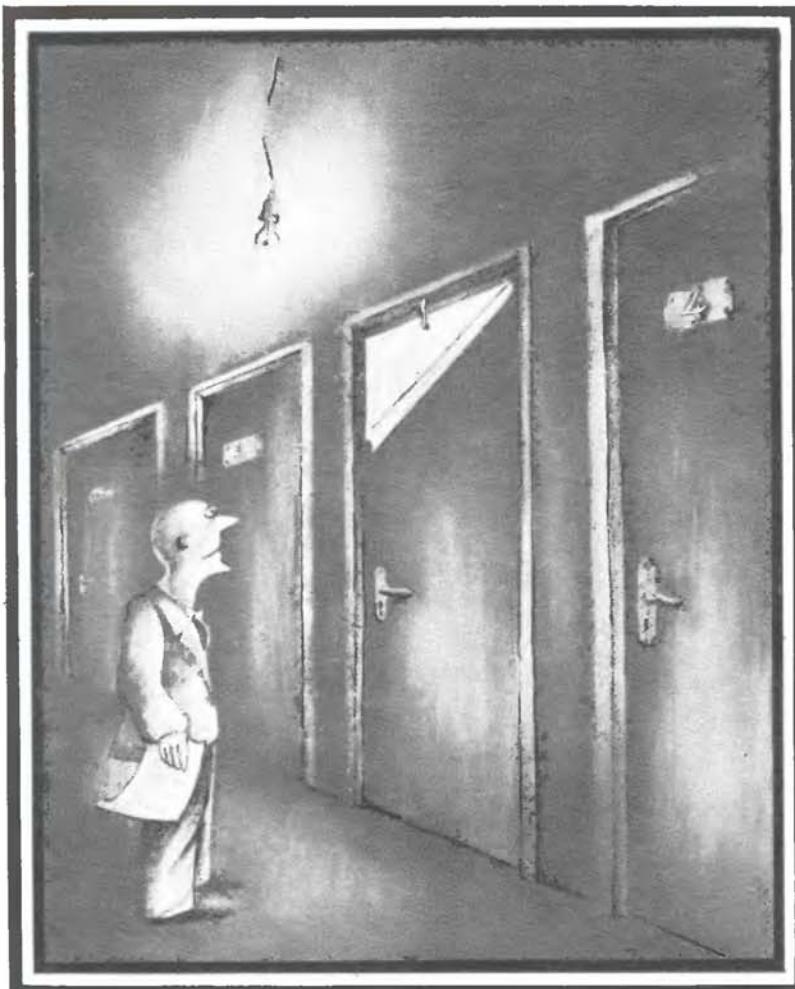
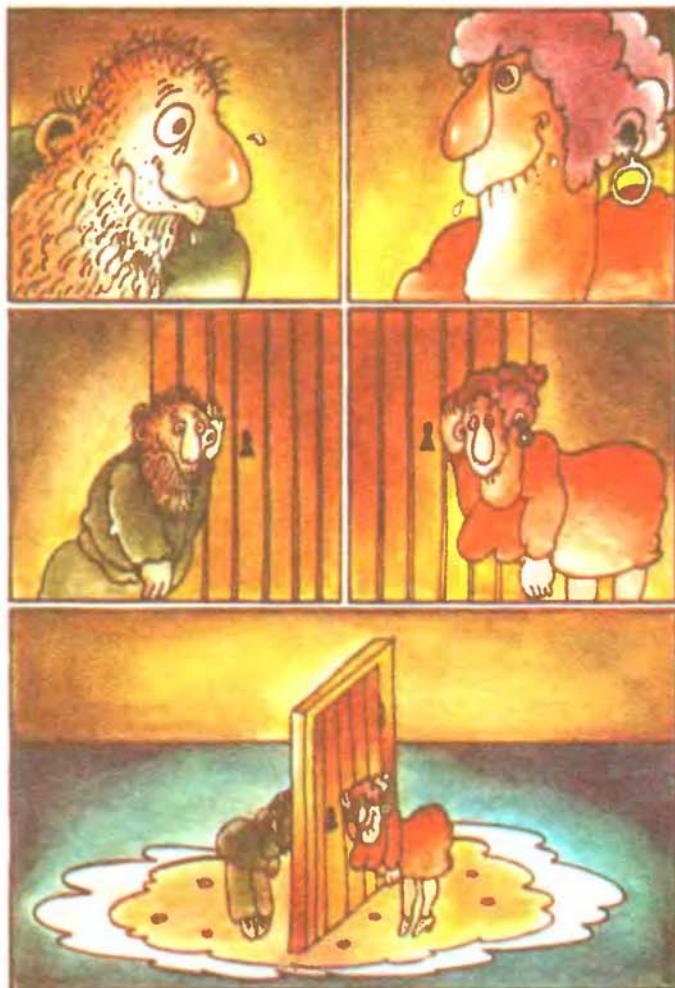
„Тамко, теб те понижиха! От международен художник те направиха народен!“ — Възлукна синът на Стефан Кънчев, Владимир, когато през 1971 г. баща му стана народен художник. Настина шагата е точна. Няма по-известен, по-публикуван в света български приложен график от Стефан Кънчев. През около 10 години посрещнахме известният полски художник Валдемар Свежи, като член на международно жури. Когато му представиха Стефан Кънчев, той падна на колене и каза: „Това си бил ти! Ти, който си зал зяла къла в енциклопедията, която за мен отдели половин страница!“ Беше интересно, не, прекрасно беше да гледа човек тези големи художници, как се рагват като деца на своето запознанство.

Тази публикация ще даде бегла представа за големия майстор на приложната графика, роден в Калофер, откърмен с легендите за Ботев, посветен в изобразителното изкуство от баща си, зографа Кирил Кънчев.

Неповторимата красома на народното изкуство се е сляла по един естествен начин с таланта на Стефан Кънчев в онази благородна сплав, която прави изкуството му българско и в същото времеуниверсално.

АСЕН СТАРЕЙШИНСКИ

КОНСТАНТИН КОСТОВ

НЕОЧАКВАНА СРЕЩА

Часът е един такъв, никакъв! Късничко е да се заловиш тепърва за работа, пък раничко още за учрежденския стол. Времето е и то калипаво! Надвесили се ония ми ти облаци, всеки момент може да завали. Не е време за разходки по чаршията. И тъкмо се канех да обиколя другите канцеларии, за да видя какво правят колегите там, когато вратата се отвори и в стаята влезе симпатичен брюнет с два пакета под мищница.

— Добър ден! — ми се усмихна свойски непознатият, съблече бежовото си пардесю и го закачи до шлифера ми.

„Ама че особняк!“ — си помислих аз. „Та кой се съблича като влиза в някое учреждение? Остава само да си сложи и домашния халат!“

А непознатият продължи да ми се усмихва.

— Какво обичате? — питам го делово аз и за по-голям авторитет вдигам телефонната слушалка. Правя се, че имам спешен разговор.

— Ама ти не ме ли позна? — гледа

ме весело непознатият. — Аз съм Калинчев...

— Майцице! — рипвам от стола си аз. — Наистина не можах да те позная! Колко много си се променил!

Калинчев продължава да се усмихва:

— И началникът не ме позна! — казва той. — Разминахме се на коридора, а той дори не ме погледна!

— Но защо не седнеш? — каня го аз. — От кога не сме се виждали! Разкажи ми къде се губиш, какво прашиш?

— Че да седна! — съгласява се Калинчев. — Само че... — усмивката не слиза от лицето му. — Забравил съм кое беше моето бюро...

— Наистина! — чудя се и аз. — Не беше ли ей онова до канонерката?

— Че знам ли! — вдига рамъне Калинчев. — Всъщност няма значение! Ще оставя пакетите в твоето бюро. Пък тези дни ще намина да си ги взема...

И с усмивка на уста напуска стаята...

ТАТАНЯ Т. ГЕОРГИЕВА

Привършиха се страшните въпроси, от страх изтърпана властелинът Страх, а отговорите преливат косо със сплескан от гладуване стомах.

Причините любезно се изчакват, а следствията днес са без късмет. О, тържество на явна мъдрост! — По-точно: о, кобур без пистолет!

Миролюбиво думите се ронят и сгущват се до огън срамежлив. Къде ми е по дяволите конят и мечът ми, от приказки ръждив?!

Спокойно! Кротко! — Попаси нирвана! Ще имаш шанс: все иякак ще умреш. Бе вчера късно, днес е много рано за щастието — сътният грабеж.

ПЕТКО АСЕНОВ
НА ЧИСЛАТА
ОТ ЕСТЕСТВЕНИЯ РЕД

Числа в естествения ред,
завиждайте!...
Какво е богът
пред „Хикс“,
пред „Игрек“
и пред „Зет“ —
те могат всичко...
И не могат...

Числа, животът ви е пуст
на аксиомите под чула,
щом „минус“ на квадрат е „плюс“,
а десет —
единица с нула...

Числа, ще питаме до гроб,
как „плюс“ по „минус“ — „минус“
стана...
Защо „неправилната дроб“ —
„неправилна“ е назована...

Числа, мълчите...
Да не сте
пияни с вашата всеотдайност?

Мълчат...
И тайната расте
от „минус“ та до „плюс безкрайност.“

ГЛЕДНИ ТОЧКИ

Всеки смъртен иска
от смъртта отсрочка...
Всеки срецинат има
своя гледна точка...

Търсиши ли им сбора —
смъттай
без съмнения —
милиарди хора.
милиарди мнения —

на добри и лоши,
лордове и леди,
плюс по две за тия
що са разногледи...

НИКОЛАЙ ЦОНЕВ

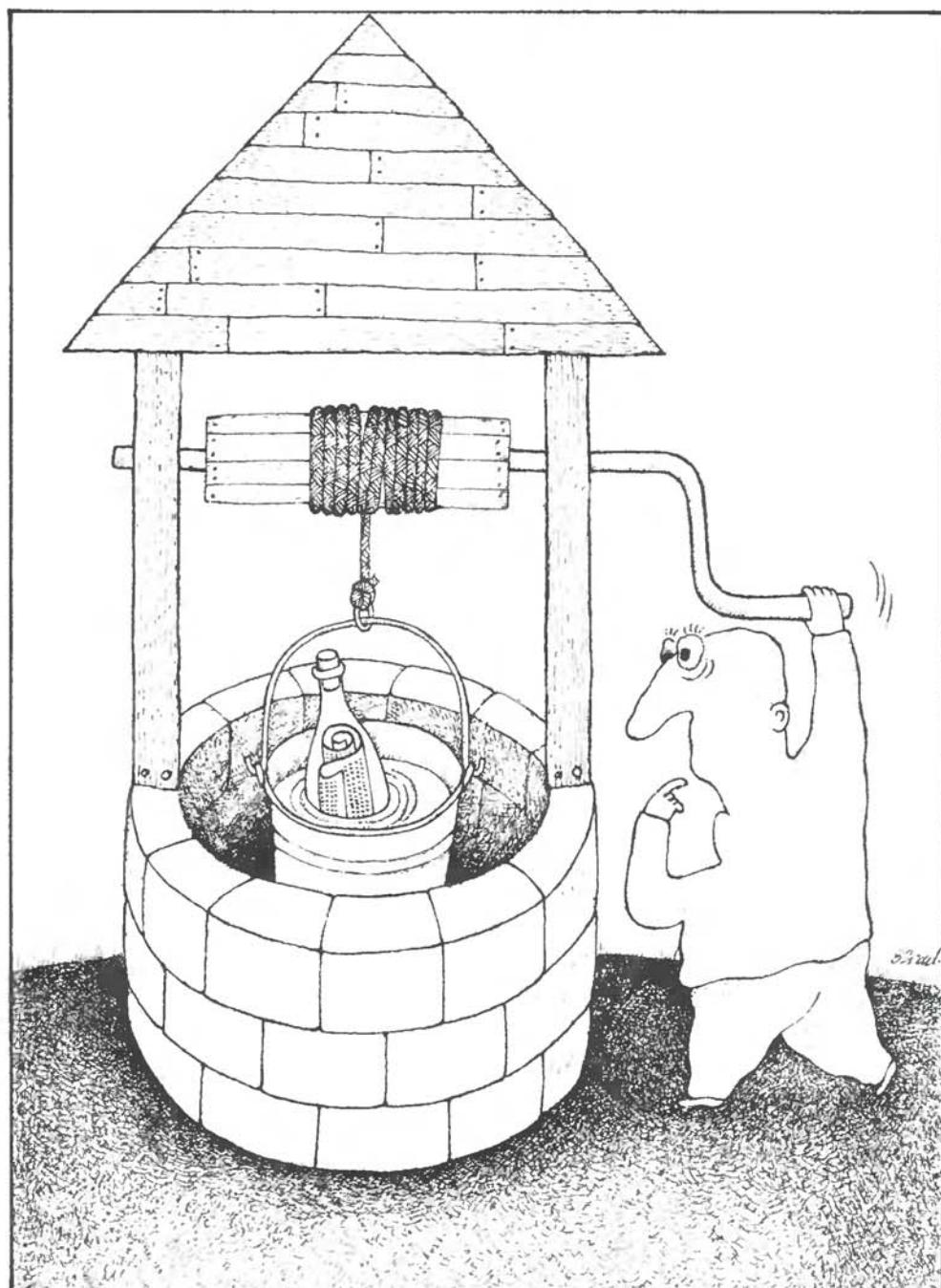
ЩУРЧЕ

Свирука у дома щурче.
Свирука цяла зима.
И аз го слушам и си мисля, че
природата е тъй необяснима.
Защо щурчето не умира?
Та откъде намира сили, откъде
да весели една квартира,
без да му дават да яде?

Или си, щурче, на природата каприз.
Или си истински артист.

МИЛКО ДИКОВ ▲

▼ МИЛЕН РАДЕВ

АЛЕКСАНДЪР ИВАНОВ, СССР

КОЙ НАКЪДЕ

По Кирил Ковалджи

*Мъжете смениха тактиката —
преминаха от коняк на сокове.
Те днеска извличат екстракти,
еманация, биотокове.*

*Медиците чрез трансплантиации
ефикасно лекуват до края.
Набутаха се жените
в еманципацията:
„тя“ ли е, „той“ ли е —
дявол знае.*

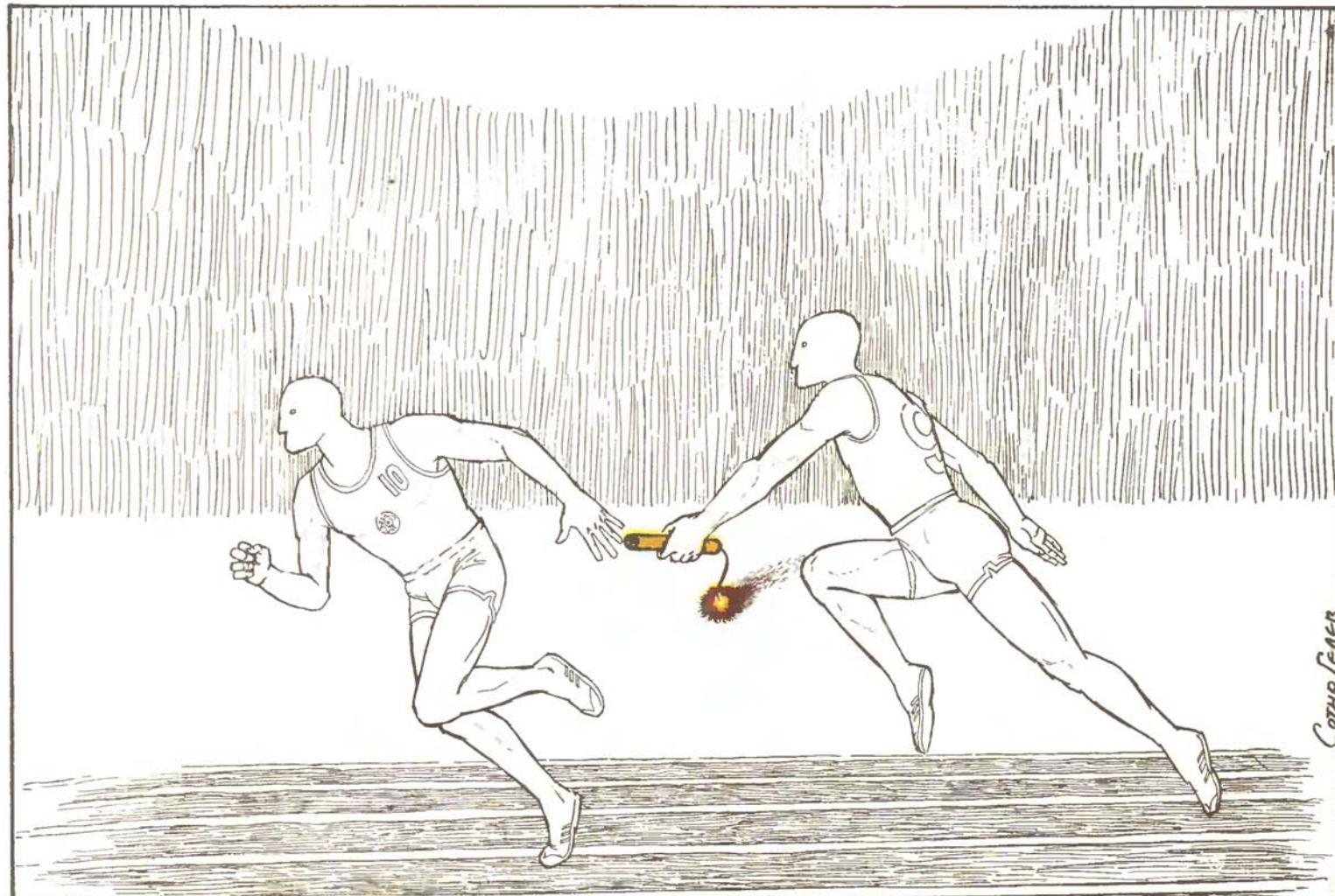
*Поголовно умнеем,
нали е речено
да сме на себе си
член-кореспонденти.
Рухнаха върху нещастното ни
човечество
луди информационни ингредиенти.*

*Само писателят чрез словото божие
още по вехтото спомени рони.
А мене, поета, единствено ме тревожи
кой се е качил на синхрофазотрона.*

От руски Виктор Самуилов

22 АНАТОЛИ САНКУЛОВ ▲

▼ СОТИР ГЕЛЕВ

ОРИГИНАЛ

*Да се приеме
1. II. 83 г.*

$$1 + 1 = 2$$

ЗАМИНИСТЕРСТВО

СЪГЛАСУВАЛ:

Отдел	Име и фамилия	Подпись
4	Р. Георгиев	Георгиев
15	В. Симов	Симов
28	Б. Димитров	Димитров

Не приемам

23

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ ▲

▲ ЛЮДМИЛ ДИМИТРОВ

БЛАГОЙ КАЛАЙДЖИЕВ

СЪСТРАДАТЕЛНО СЪРЦЕ

Много се изненадах, когато видях Колъко да пазарува от нашия гастроном. Много добре знаех, че той живее на другия край на града.

— Какво става? — попитах го аз. — Да не би да си се преместил в нашия квартал?

— Не — отвърна той. — Пак там си живея.

— Тогава защо пазаруваш от нашия гастроном? Каквото има при вас, това има и при нас.

— Верчето, продавачката, познаваш я, нали?

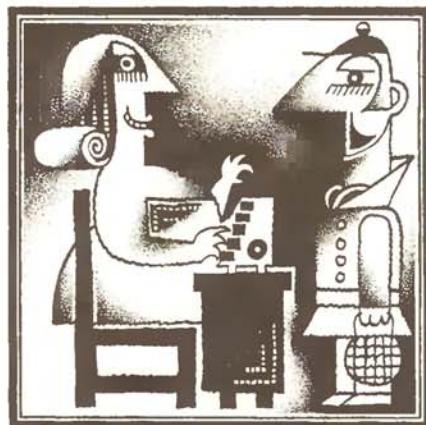
— Знам я, как да не я знам. Учтива продавачка...

— Не само учтива. С какво съчувствие казва „за съжаление това, което търсите, го няма“. Обърнал ли си внимание на този факт?

— Откровено казано — не!

— Не знам как е с тебе, но аз много държа на съчувствия отказ. Има „не“ и „не“. Студеното, вулгарно „не“, винаги ме е възмущавало. Друго е, съвсем друго е, когато ти кажат едно съчувствено „не“. С навлажнени очи.

— Чак пък да се навлажняват очите на Верчето, когато казва „не“, не съм забелязъл.

Рисунка: Милко Диков

— Не си наблюдален ти, затова не си забелязъл. Извинявай, но струва ми се, че ти от жени въобще не разбиращ. Мене ме питай по този въпрос. Три пъти съм се женил.

— Да не ти се надява човек. Кога успя?
— Успях, но не е там работата. Въпростът е друг, че сега за разлика от тебе, аз мога да сравнявам. Уверено мога да кажа, че третата ми съпруга е изключителна жена.

— Браво! Радвам се, че най-после си намерил това, което търсиш.

— Аз не намерих точно жената, която търся, но в замяна на това намерих съчувствие.

— Не е малко — забелязах аз.

— Как ще е малко? И трите ми жени ми изневеряваха, но третата го прави със съчувствие. Веднага ми признава прегрешението си, разкайва се и плаче.

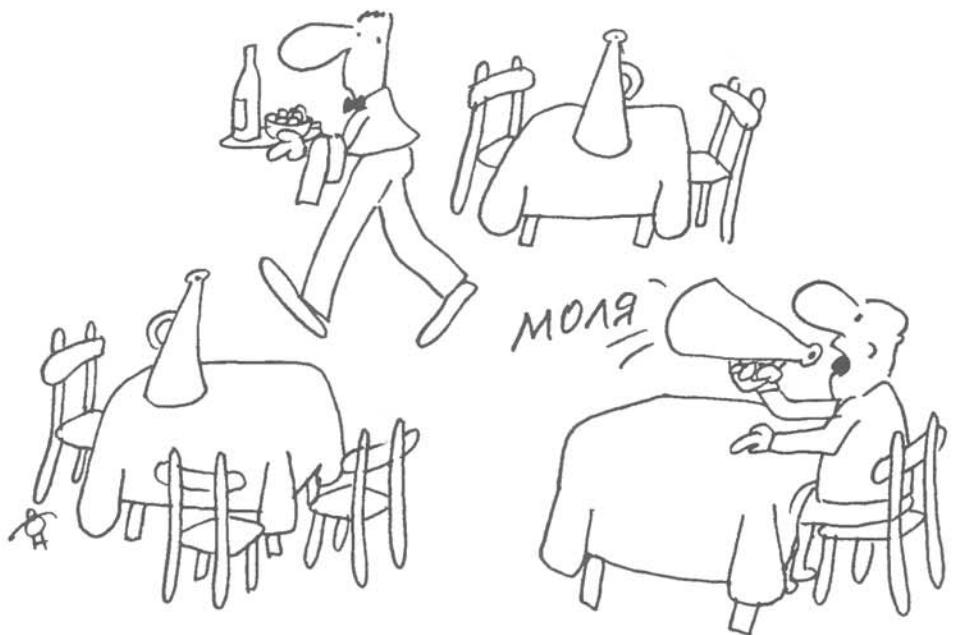
След това Колъко ми разказа и за начальника си, който често го наказвал несправедливо, но винаги му съчувствуval за обидите, които му нанасял, и аз взех вече да се отегчавам. Какво да се прави обаче, братовчед! След като му е толкова приятно да му съчувстват, ще му съчувствам.

Може да не ми вярвате, но аз наистина имам състрадателно сърце, обаче старательно крия това. Разберат ли това всичките ми близки и познати — загубен съм. Знаете ли колко ги има такива като Колъко?

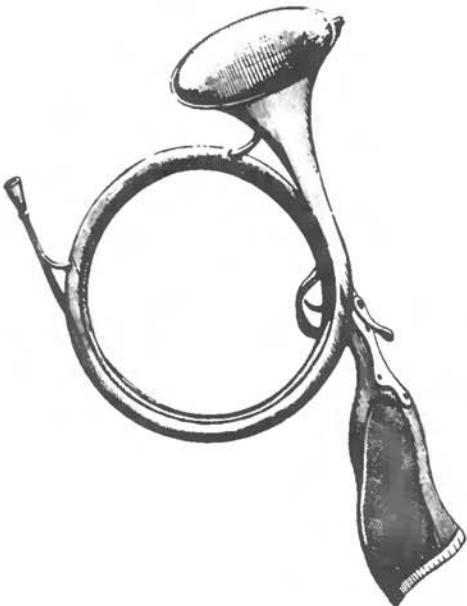

ДОНЬО ДОНЕВ

Роден е през 1929 г. в Берковица. Завършил графичния отдел на софийската художествена академия. Специализирал анимация в СССР. Режисьор и постмайстър на 33 анимационни филма, от които има 35 награди. От тях, големата награда в Оберхаузен, ФРГ за „Дефакто“, първа награда в Солун за „Кауза пердута“, специална награда в Техеран за „Умно село“. Само последните три филма имат общо 13 награди. Да не говорим за деветте серии на „Тримата глупаци“. И тук пропорцията е спазена — само три серии, още нямат награди. И разбира се, ще бъде едностранично да говорим само за филми. Защото Доньо Донев е преди всичко автор на хиляди весели рисунки и карикатури, родили милиони усмивки, награда за свежия му, самобитен талант. Талант, който не може да бъде събъркан с никой друг. Защото изва от дълбоко, от неговата на българската земя!

КЛУБ · ПРИЯТЕЛИ НА НЕОБХВАТНОТО ·

МАТЕЙ СТОЯНОВ

МОДНО РЕВЮ

*Кой отвори гардероба
с тоалетите безброй
и превърна ни във роби
на порой от моди... Кой?*

*Как пристъпихме свенливо
отначало аз и ти
и облякохме във сиво
младоженските мечти!*

*Не че бяхме неспособни
да обикнем някой цвят...
С дрехите си неудобни
криехме света богат.*

*които грееше щастливо
някъде дълбоко в нас.
Пазихме го тъй ревниво,
уж до сепния си час.*

*Продължихме маскарада
с пъстри дрехи изведенъж —
ти не беше вече млада,
аз бях попреминал мъж,*

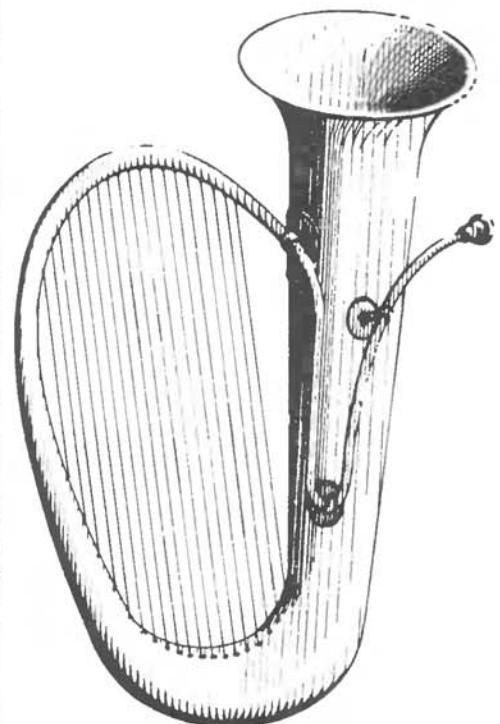
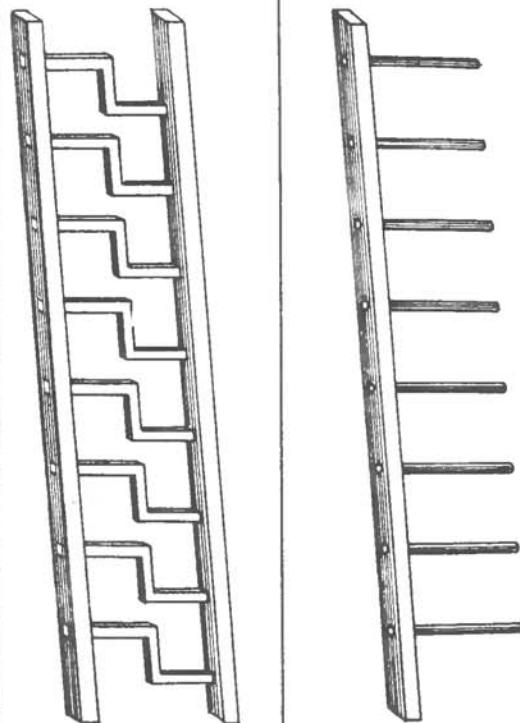
*цветовесте подчертаха
чувството за самота —
рокля в цвят горена захар
твойта възраст подчерта.*

*С моята риза на цветчета
смятах се за весел гост,
но за младите момчета
бях магьосникът от Оз,*

*които зле манипулира,
притеснен и презъпътнал
на живота с еликсира...
И видях венеца бял*

*в огледалото накрая,
увенчавал не един
артистичен и замаян
от успехи исполнин.*

*И тогава се открихме...
След безсмислена игра
закъснял финален вихър
тъй красivo ни събра!*

КАРИКАТУРА В ТЕХНИКАТА ИЛИ ТЕХНИКА В КАРИКАТУРАТА

Изложбата на техническата карикатура, посветена на Альберт Айнщайн, съдържа 58 оригинала от 27 автора. В тази интересна изложба под патронажа на В. „Орбита“ Вземат

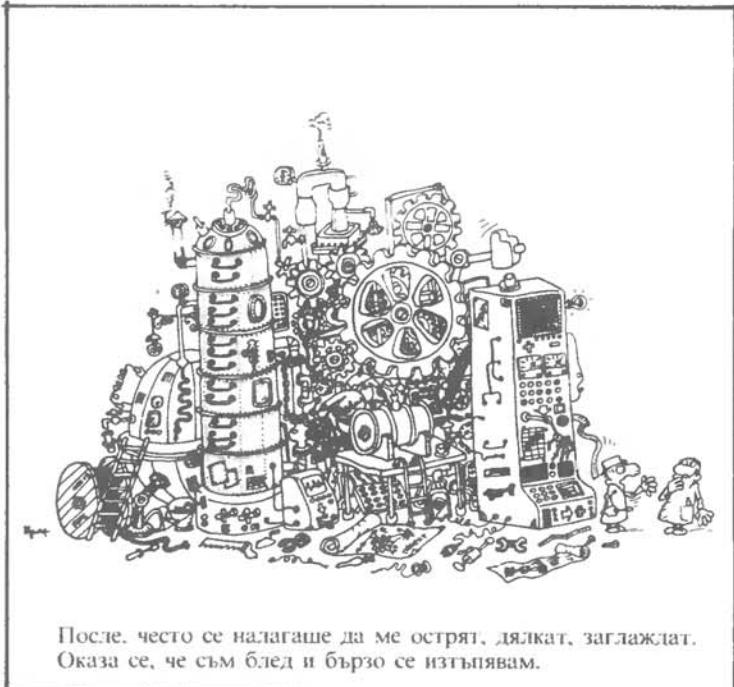
участие предимно млади хора. Възможно е старият Айнщайн да провокира въображението само на по-младите и фантасийните!

ТЕНЮ ПИНДАРЕВ ▲

„Айнщайн: целият наш възхваляван технически прогрес — самата наша цивилизация — приличат на секира в ръката на патологичен престъпник...“

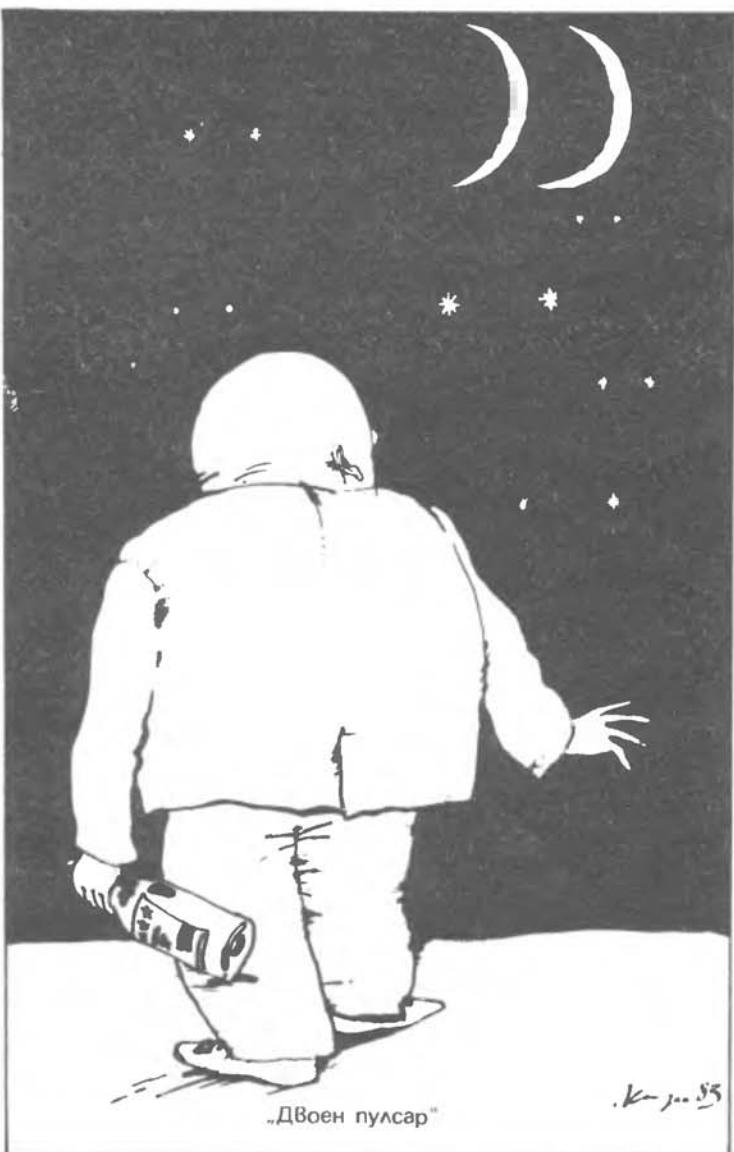
▼ РАЧО РАЧЕВ

После, често се налагаше да ме острят, дялкат, заглаждат. Оказа се, че съм блед и бързо се изтъпявам.

ИРИЕН ТРЕНДАФИЛОВ ▲

▼ КИРО МАВРОВ

„Двоен пулсар“

.K... 85

ИЗЛОЖБЕН САЛОН

ОГНЯН МАРКОВ

ШИЛО В ТОРБА НЕ СЕДИ

Познавам платната на Огнян Марков — някои с тънка сатирична нотка, други — предлагащи интересно живописно третиране на съвременни урбанистични проблеми. Негови творби има по наши галерии и в много чуждестранни сбирки — СССР, ФРГ, Мексико и пр. — та включително и в Дрезденската галерия в ГДР.

И все пак някои не го признават. Питал съм се защо? Сигурно защото той е съмнителен с разнообразието на своите интереси.

Той ще стане още по-съмнителен, когато се разбере, че е и малантлив автор на фейлетони, епиграми и разкази. И когато се каже, че съмненията се потвърждават, аз ще отговоря, че благодарение на него занапред няма да признавам никого за всесъществуваща, хармонична личност, ако не докаже на дело чувството си за хумор и способността да го направи публично достояние.

ДМИТИР Г. ДИМИТРОВ

„Жури“ ▼

▲ „Земтъво хоро“

ИМПОРТ

ДИТРИХ ПАНШ (ГДР)

ВЛАДИМИР ШЧЕРБАК (СССР)

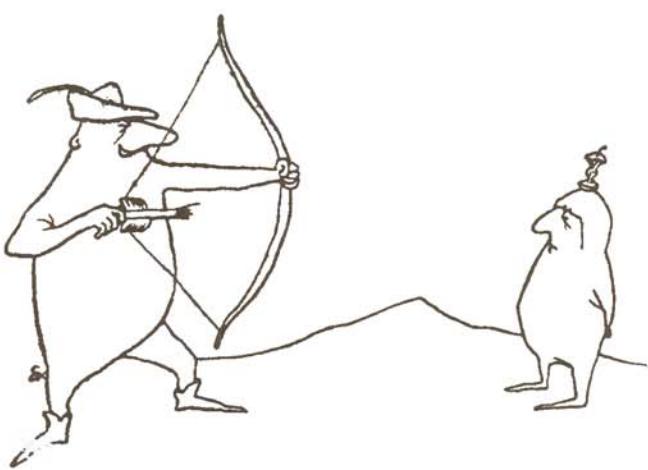

28

ОКТАВИАН БУР (Румъния)

СИМОН КОБИЛИНСКИ (Полша)

Съветски хумор

ЛАСЛО РЕБЕР (Унгария) ▲

Младият спринтьор Мимолетов разви поразителна скорост в пробега на 100 метра. Той успя да пресече финалната линия преди там да бъде окачена финалната лента.

За всеки, който има време: Вземете номера на вашия телефон, умножете го по номера на квартираната си, към полученото произведение прибавете заплатата си, от сумата извадете талията на жена си в сантиметри, всичко това разделете на броя на децата си, полученото число запомните и не съобщавайте на никого, защото то няма никакво значение.

Вратарят Сева Любушкин заяви пред кореспондент на „Рога и копита“: „Изразявам искрена благодарност на всички защитници и полузащитници от моя отбор, които ми предоставиха неограничени възможности да стана най-добър вратар на сезона“.

Поради появилния се циклон над течението „Гълфстрийм“ утре няма да има топла вода.

Рационализаторите от трамвайно-тролейбусното депо, в стремежа си да увеличат обема на превозите и изхождайки от това, четелата при нагряване се разширяват, решиха да не се включва отопление в градския транспорт.

В парфюмерийните магазини ще се продава нова универсална мас, която добре омекотява не само кожата на лицето, но и кожата на дамските чантички и обувки.

Поради това, че фабриката за музикални инструменти не е обезпечила своевременно поставянето на апаратурата, днес стюдът на композиторът Струков за две устни хармоники ще бъде изпълнен на една хармоника с четири устни.

Заменям всичко, което имам, за всичко, което нямам.

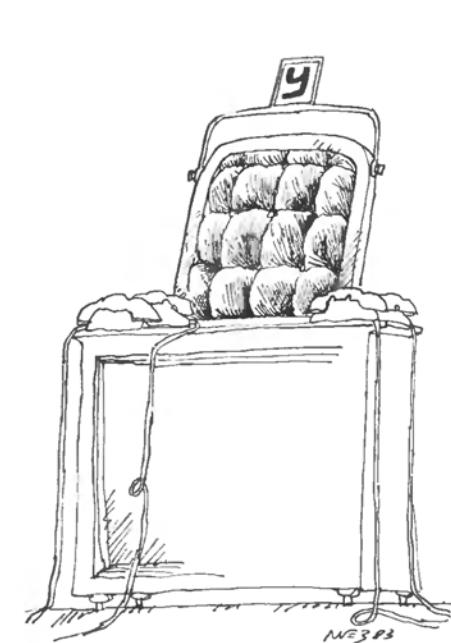
Най-големият в света данък за малосемейни и самотни граждани е плащал султан Бир — Ел — Портер, който е имал 457 жени и нито едно дете.

Диагноза: Отровен от сладък живот.

▼ РЕНЕ ДЕ ЛА НУЕС (Куба) 29

▼ МИРОСЛАВ БАРТАК (ЧССР)

РЕЦЕНЗИЯ

РАЗСТОЯНИЕТО ОТ „А“ ДО „Б“

— Много странно, никога не съм писал хумор, пък май най-много хумор съм чел. От това може да се извади заключението, че човек не произвежда туй, от което се нуждае. Какво ли ще кажат по този повод икономистите?

И тъй като хумористична книга не пропускам, прочетох естествено и „От А до Б“, хумористични стихове от Николай Цонев. И не съжалих.

В пъстрата палитра на съвременната ни сатирична литература Николай Цонев има своята „неповторима боя“. Характерно за него е, че не иска да превъзпита насила неразвиващия се и закъснелия. Той му е дори благодарен за това, че съществува, защото на негов гръб гради своята професия — какво ли би правил, пък въобще и сатиристите, ако нямаше тия „социални идиоти“ край нас?

Цонев не се сърди на негативните черти. Той е толкова несъзнателен, че им се радва и им се смее. Неговата поетика е на ядовитият гърмогласен смях на „Мефисто“, а веселото разсъаждение, забавният анекдот, глупавата, но приятна случка, добре станалата забавна измислица. Това е поет на шагата и явно не е сатиричният Свети Георги, сразил ламята на злото.

Понеже обича сатирата и се е посветил на нея. Николай Цонев пише стиховете си с висок професионализъм. Има други, поети с творчество, които дойде ли до сатира и слизат на най-ниско поетическо ниво. В сатирата Николай Цонев показва един богат римариум, интересно словотворчество и неговият по-често ямбически стих се стреми към музикалност, което пък му позволява да изяви някои по-нежни нюанси в смеха и да придае на сатирата почти иконописен вид.

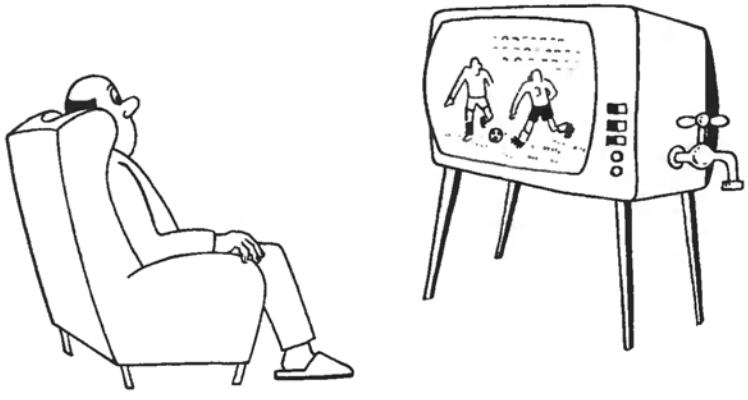
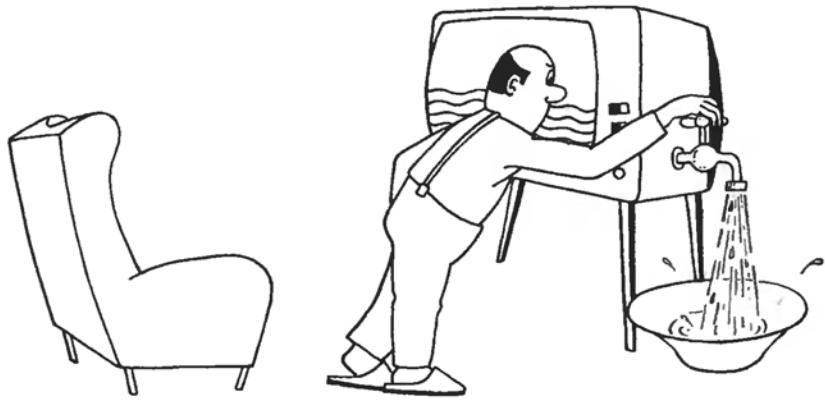
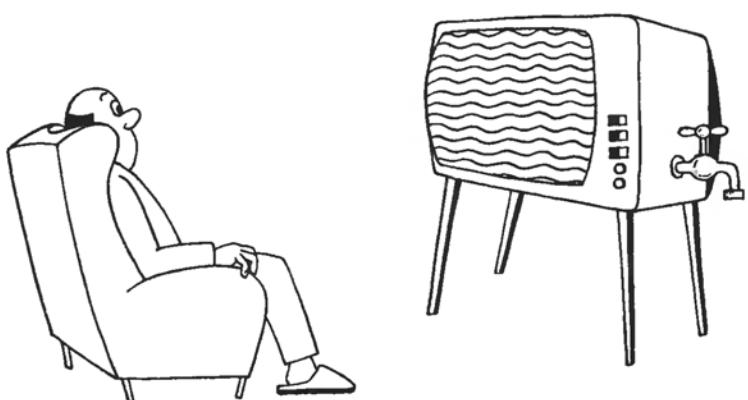
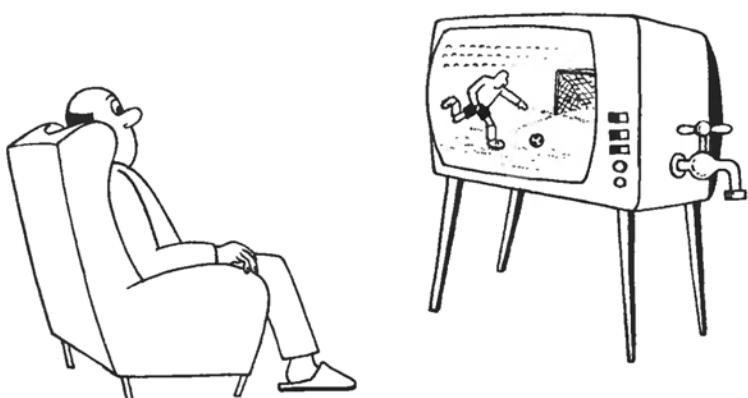
Нашият сатирик обръща гръб на „голямата тема“ и „значимия сюжет“. Интересува го играта на думи, проверява стойността на стари пословици и възприети фрази. На основата на няколко фразеологизми („Излизам от себе си“) Цонев може да изгради цяла редица от абсурдни състояния и да ни прекара и нас през тях. Забавлява ни, защото първо се е забавлявал да пише стиховете си. Не ви поучава, защото сам от нищо не се е научил. Не се надява да сме поправими, защото чувствува у себе си човешката „непоправимост“, да не кажа човешката непримиримост. След всички огорчения, на нищо не се ядосва и ни подкаива да постыпим по същия начин, с което ни връща доброто настроение.

Николай Цонев ни се представя като човек, който умеет да се смее, нещо което други много искат, но пропускат за по-важни работи: за критиката на съмнителната човешка натура примерно. Без така далече отиващи цели, нашият сатирик умеет винаги да забавлява благодарение на веруюто си: смехът е доброта.

„От А до Б“ — сатирични стихове, Николай Цонев, изд. „Български писател“, 1983 г.

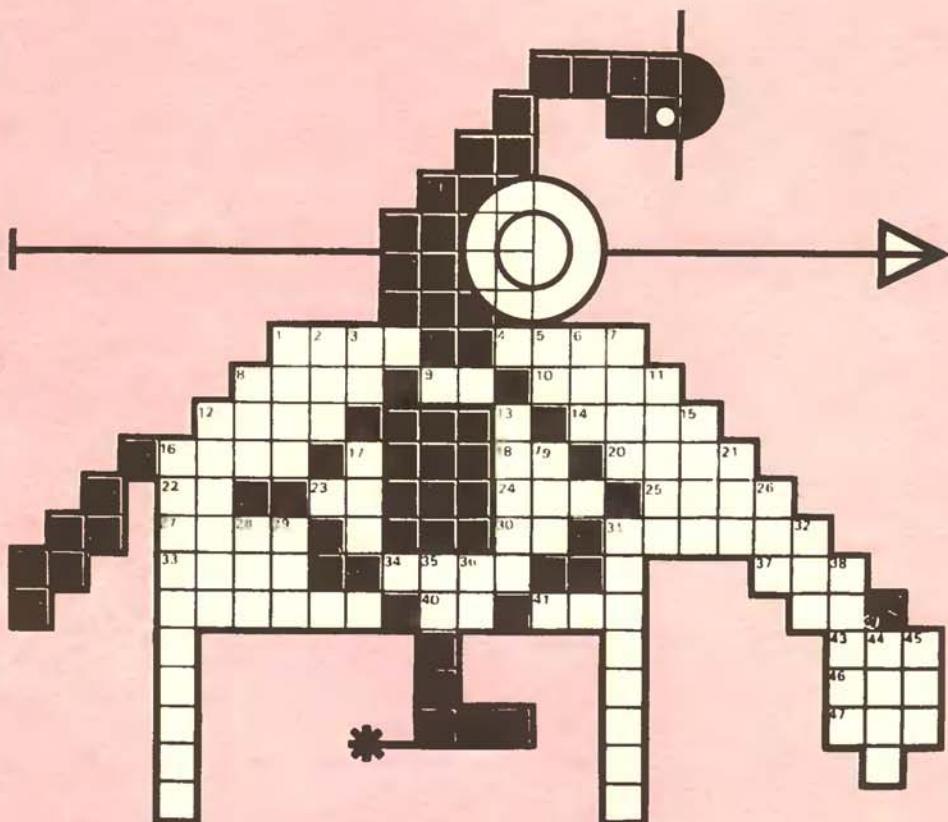
ВЛАДИМИР СВИНТИЛА

БОРИСЛАВ ГЕОРГИЕВ

Редакцията на сп. „Карикатура“ счита, че познанието на читателя са на достъпно ниво, за да може сам да си състави кръстословица. Ето защо решихме да обявим конкурс за измисляне на текст към зададената от нас кръстословица. Верният текст ще бъде поместен в следващия брой на списанието.

Този, който спечели конкурса, ще получи една цяла годишнина на сп. „Карикатура“ — комплектована и подвързана. Успешна работа!

ЮРИЙ РОГОЗИН

ЗА КОГО Е ОМЪЖЕНА ПЕВИЦАТА?

Здравейте, уважаеми другари!

Досега не сме се обръщали към редакцията, но вчера, като видяхме концерта по телевизията, решихме да ви пишем, защото много ни хареса. Най-напред искахме да ви благодарим, че ни дадохте възможност да се срещнем с любими артисти. Трябва да ви кажем, че нашето семейство много се интересува от изкуството във всичките му прояви. Затова искахме да ви зададем няколко въпроса от теоретичен характер.

Най-много ни хареса певицата Грачева. Спорихме много за нея. Седемгодишният Коля каза, че тя е сопран, а баба каза, че е мецосопран. Постепенно в спора се включи цялото семейство. Едната половина твърдеше, че съпруг на Грачева е киноартистът Сидоров, а другата — че е режисьорът Петров. Никоя от спорещите страни не можа да убеди другата. Затова се обръщаме към вас с голяма молба: съобщете ни, моля, за кого е омъжена певицата Грачева. В случай, че любимата ни артистка е встъпила в брак не за първи път, молим да ни съобщите, кои са бившите и съпрузи.

Приятно ни учуди арфистката Крилова. Смятахме, че на арфа не може да се изпълни нищо свято, но вече не мислим така. Досега арфата рядко попадаше в нашето полезрение, затова почти нищо не

знаем за този музикален инструмент. Молим да ни съобщите колко струва и с чии пари арфистите купуват музикалните инструменти — със свои или с държавни. Молим да ни информирате и за семейното положение на арфистката Крилова.

Очароваха ни и танцовите Фомичева и Петкер. Те никак не си приличат, затова веднага изключихме възможността да са брат и сестра. Леля Валя предположи, че са мъж и жена, но останалите членове на семейството не се съгласиха, защото двамата танцови нямаят венчални халки. Колкото повече мислехме над тези въпроси, толкова повече се обърквахме. Затова ви молим да ни разясните как стоят нещата с Фомичева и Петкер, а също и с венчалните халки.

Всекобщ интерес предизвика и въпросът за заплащането на бисовете. Много бихме искали да знаем: заплащат ли се тези изпълнения допълнително?

Мила редакция, цялото ни семейство обича да спори на различни теми. Както виждате, живеем пълнокръвен духовен живот.

С нетърпение очакваме отговора на въпросите си и предварително благодарим.

С най-хубави пожелания: сем. Сократови

От руски: Илиана Монова

КАРИКАТУРА

ПЕЧАТНО ИЗДАНИЕ ВЪЗЛЕЗИ И САТИРА 4 '84

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА ХУМОР И САТИРА, ИЗДАНИЕ НА КОМИТАТА ЗА КУЛТУРА И СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ
РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:
ВАЛЕРИ ПЕТРОВ, ЙОРДАН РАДИЧКОВ, МАКСИМИLIАН КИРОВ, МИРОН ИВАНОВ, ПЕЙО БЕРБЕНЛИЕВ, СВЕTLIN RУSEV, СТОЯН ВЕНЕВ, СТОЯН ДУКОВ, ХРИСТО ПЕЛИТЕВ, ЦВЕТАН ЦЕКОВ-КАРАНДАШ

ГЛАВЕН РЕДАКТОР:
АСЕН ГРОЗЕВ

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:
ДИМИТЪР ПЕТРОВ (първи зам.-
гл. редактор), ЗДРАВКО ИОНЧЕВ (зам.-гл. редактор),
МАРКО ГАНЧЕВ, МИЛЧО НЕНОВ,
(зам.-гл. редактор), РОСЕН БОСЕВ, СТАНИСЛАВ СТРАТИЕВ,
ТЕНЮ ПИНДАРЕВ (ответорен
секретар), ТОДОР ДИНОВ

РЕДАКТОРИ:
ВАСИЛ СОТИРОВ, ИЛИАНА МОНОВА,
МИЛКО ДИКОВ, (дежурен редактор), РУМЕН СИМЕОНОВ

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:
БОЖИДАР ХИНКОВ

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1142 София
ул. „Николай Павлович“, №6
тел. 66-18-26

Приемно Време: Всеки ден от 10.00 до 13.00 ч., с изключение на Вторник

на 1-ва стр. —

карикатура от

СЛАВ БАКАЛОВ

на 32-ра стр. —

карикатура от

ДИМИТЪР ПОПГЕОРГИЕВ

ISSN 0204 — 9899

Печат — ДП „Д. Благоев“

20592

